

Brassói Lapok

XXXVIII. évfolyam
217. szám

Főszerkesztő:
Szele Béla dr.

Péntek
1932. évi szeptember 23

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldre havonként 60 lej, postai szétküldéssel; Brassóban és mindazon helységeken, ahol a kihordás nem posta útján történik, a kihordónak a kézbesítési díj külön megfizetendő. Ez a kézbesítési díj havonként 8 lej. — Külföldre negyedévre 500 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. Magyarországra negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. — Az előfizetési díj átutalható postautalványon vagy fizethető nyugta ellenében a lap utolsó oldalán felsorolt pénzbeszedő-megbizottaink kezéhez. Magyarországon postatakarékpénztári számlánk száma 12.174. HIRDETÉSEK díja 6 lej, szövegoldalon elhelyezve 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők

A külföldi hitelezők érdekei szentek — A stabilizációt megbolygatni nem szabad

Véget ért a streszai konferencia, amelyen ismét a hitelező államok akarata érvényesült

Stresa, szeptember 21.

Volt már konferencia Genfben, Párisban, Lausanneban, Londonban, Ottavában, Bécsben: most a változatosság kedvéért Streszban konferenciáztak. Ezen az értekezleten is résztvett majdnem valamennyi számottevő ország delegációja, az eredmény azonban, mint a záróülésről szóló jelentésből kiderül, majdnem a semmivel egyenlő. Egyedül a közép és kelet-európai agrárállamok terményáramnak emeléséről hoztak határozatot, de még mindig nincs tisztázva, hogy a revalorizációs alap hogyan gyűl össze.

A határozat szerint a revalorizáció kedvezményében részesül:

16 millió métermázsa buza, 15 millió métermázsa takarmányárpa, 13 és fél millió métermázsa kukorica.

Ezenkívül feltételes kedvezményben részesül

4 millió métermázsa rozs, 3 millió métermázsa sóárpa és 1 millió métermázsa zab.

A buzánál a revalorizációs prémium 2 svájci frank mázsánként, a többinél 1 és fél svájci frank.

A revalorizációs alap 75 millió svájci frank lesz, de még kérdéses, hogyan adják ezt össze a vevőállamok. Hír szerint részben közvetlen fizetéseket eszközölnek, részben kétoldali kereskedelmi szerződések után vámkedvezményeket nyújtanak. Viszont az agrárországok is kötelesek kedvezményes vámok mellett beengedni az ipari államok cikkeket.

Madgearu román delegátus fején találta a szöveget, mikor a határozat után az agrárblokk nevében csak azt az egyet kérte, hogy bármilyen módon gyűjtsék is össze az alapot, azonnal utaljanak ki az agrárországoknak megfelelő előleget, hogy a mezőgazdasági árak felértékelését tényleg és haladéknélkül végre lehessen hajtani. Ennek a kívánságnak a teljesítéséről azonban nem érkezett hír.

A pénzügyi kérdéseket együttesen tárgyalta a gazdasági és pénzügyi bizottság és arra a megállapításra jutott, hogy nem lehet egységes programot kidolgozni az összes érdekelt államok részére.

A konferencia tehát csak arra szorítkozott, hogy bizonyos „ajánlásokat” készített el, amelyeket megküld az illető államoknak és előterjeszti a Népszövetség európaibizottságának is. (További konferenciázás végett. Szerk.) Ezek a javaslatok, amelyeket a konferencia maga is csak baráti jótanácsoknak és nem határozatoknak tekint, a következők:

— Egyensúlyozni kell az állami költségvetést. Szakszerű tanácsok az agrárállamok jegybankjainak. A rövid lejáratú kölcsönök ügyében az adósállamok közvetlen tárgyalások útján igyekezzenek megegyezni a hitelezőkkel a hosszú lejáratúknál pedig kérjenek konvertálást. Ha azok beleegyeznek. Ilyen uton remélik, hogy a befagyott tőkék megmozdulnak és megélik a gazdasági vérkeringést. Nem szabad hátrányban részesíteni a külföldi hitelezőket a belföldiekkel szemben. A stabilizáció mindenáron fenntartandó. A nemzeti bankok legye- nek óvatosabbak a kihelyezéseknél, csak teljesen „jó kezelők” nyújtsanak hitelt.

Ezzel a streszai konferencia véget ért. Az egész tanácskozás teljesen elméleti jellegű volt és nem tudtak olyan gyakorlati megállapodásra jutni, amelynek az agrárországok gazdasági élete hasznát lássa. A fenti javaslatokból látható, hogy ismét a hitelező államok akarata érvényesült. Különösen hangsúlyozták, hogy külföldi hitelezők érdekei szentek és a stabilizációt nem szabad érinteni. A terményárak felemeléséről hoztak ugyan

határozatot, de a gyakorlati végrehajtás még itt sem képez külön fejezetet.

Teleszky magyar delegátus az ülés után rezignáltan jelentette ki, hogy megkísérelte ugyan érvényre juttatni a magyar érdekeket, de minden próbálkozása hasztalan volt. Magyarországnak semmi haszna az egész értekezletből.

Igy aztán méla és befejezetlen akkorddal záródott le a legszürkébb nemzetközi konferencia.

Vajda miniszterelnök Litvinovval tárgyal Genfben

Bukarest, szeptember 21.

A lengyel-orsz meg nem támadási szerződés, valamint a sikerrel biztató francia-orsz tárgyalások után Románia most már nem kerülheti el, hogy szintén egyezsre lépjen szomszédjával és ilyen módon biztosítsa keleti határait. Az ügy most szemmel láthatólag döntő fordulathoz érkezett. Biztos forrásból származó hírek szerint Vajda miniszterelnök, akinek genfi utazásáról korábban hírt adtunk, már a közeli napokban a Népszövetség székhelyére távozik s ott közvetlen tárgyalásokba bocsátkozik Litvinovval, a szovjet külügyi népbiztosával.

A genfi tárgyalások elé óriási érdeklődéssel tekintenek mindenütt. A meg nem támadási egyezmény megkötése annyira kényszerítő szükség Romániára nézve is, hogy minden valószínűség szerint megtalálják majd annak a módját, hogy Besszarabia elismerésének vitás kérdését megoldják.

„Hindenburggal — Németország megújodásáért!”

November 6-án választ ismét Németország

Berlin, szeptember 21.

Hindenburg elnök rendeletet adott ki, amellyel november hatodikára elrendeli az új általános választások megtartását. A birodalmi kormány választási kiáltványt akar kibocsátani, amelyben részletesen a nép elé tárja az ország helyzetét és a választások célját és jelentőségét. A kormányzózat vezető jelszava lesz:

Hindenburggal Németország megújodásáért!

Papen a választásokon — hír szerint — a fegyverkezési követelések jelszavával akar pártot alakítani és felszólítja a német népet, hogy ennek a jelszónak a megvalósítása érdekében egységesen álljon mellé.

Popovici pénzügyminiszter szerint:

Moratóriumot kapnak a városiak is

Bukarest, szeptember 21.

A szenátus kedd délutáni ülésén a napirend előtti felszólalások közül nagy feltűnést keltett Calmuschi többséginek az éppen jelenlevő Popovici igazságügyminiszterhez intézett kérdése. A kormánypárti szenátor rámutatott a városi adósok nehéz helyzetére s azt kérdezte, nem gondolja-e a kormány, hogy a konverziós törvényt módosító javaslat moratóriumos intézkedéseit a városi adósokra is ki kellene terjeszteni.

Kérte, hogy a végrehajtások felfüggesztését a városi ingatlanokra vonatkozólag is mondják ki.

terek körében, hogy Popovici igazságügyminiszter a következő választ adta: — Már foglalkoztunk a kérdéssel.

Parlamentari körökben élénken tárgyalják azt a hírt, amely szerint Lupu és Bratianu George pártjai, valamint a kormánypárt Junian-csoportja akciót kezdett annak érdekében, hogy a konverziós törvényt módosító javaslatba új, külön szakaszt iktassanak be, amely a városi adósokra is kiterjeszti a javaslat intézkedéseit.

Ezt az értesülést alátámasztja Calmuschi szenátor ugyanilyen értelmű felszólalása és Popovici igazságügyminiszternek Karra adott válasza.

Hossz az Ise templomokban

Írta: ZÁGONI DEZSŐ

Mandzsuriában még dörögnek ugyan az ágyuk és Kinában géppuska kattog, de azért a mikádó odaállhat már Ise templomában az isteni tükör elé, amelyben meglátja ősei lelkét és boldog hajlongással jelentheti császári háza alapítóinak, hogy hazafias kötelességét teljesítette, mert Mandzsuria az övé. A fényes tükör visszamosolyogja a mikádó arcán előmlő boldogságot. Ahogy visszamosolyogta 1905-ben is, amikor az oroszokkal megkötött portsmouthi békét szentesítették.

Akkor Kórea, most Mandzsuria hullott a japán imperializmus ölébe. Akkor orosz, most kínai katonák vérenek gőzétől ugyan egy kisé elhomályosodott az isteni tükör, de... Mit törődik mindezekkel Nipon népe és a felkelő nap országának első fia, a mikádó?! „Banzáj” — ömlik végig Tokió utcáin a hazatérő katonák kiáltása s ott senki se gondol arra, hogy közben egy hatezer esztendő nép készül temetésre.

Hogy a majdnem négyszázmillió kínai nép halálhőrgését tulharsogja egy ötven milliós nemzet örömkialtása — megértjük. A győző állam hangja mindig erősebb, mint a legyőzötteké. De, hogy ehhez a temetéshez Európa és Amerika vezető népei asszisztálni tudjanak, — egy kissé furcsa. Vagy talán nem is furcsa, hiszen ezt a nagy haldoklást éppen ezek az európai és amerikai népek készítették elő. Nem most. Nem is évtizedekkel előbb, de majdnem egy évszázaddal hamarabb. — 1839-ben kezdődött az első mérgezés. Ott valahol a sanghaji kikötő partján, ahol akkor még nem volt francia negyed, az angol vállalatok háza se nyult az ég felé és a csillagok amerikai lobogó sem jelentett még jogot. De a kikötőben éjnek idején huszezer ópiumos ládát rakott ki a tervszerűen dolgozó angol kapitalizmus. Négyszázmillió kínai és huszezer ópiumos láda! Két, egymástól messze eső szám, de erőben a kisebbik volt a hatalmasabb. „Mámorban tartani azt, akinek értéke van, vagyona van, kincsei vannak” — ez volt a hódítók jelszava. A mámor juttatta Európa kezére az inkák kincsét is, miért ne válna most is be ez a recept? A mámoros ember nem tudja, mit csinál. Jó üzletet csak az ilyenekkel lehet kötni. S ha így se megy az üzlet, ha kijózanodna a fél, — akkor ott az erőszak. A kapitalisták imperializmusa hajította igájába Schwarz Bertoldot a „puskaporos” barátot és Nobel dinamitja is az ő kezükbe került.

Egy ostoba kínai kuli beárulta az angol ópiumos ládákat. Kína elkobozta a lassu halált hozó mérget s kiutasították az angolokat Sanghaiból.

Itt kezdődik Kína tragédiája. Az „ópiumháború” eredménye: Európa megvetette a lábát a kínai falon belül. Huszezer ópiumos láda legyőzte a négyszázmillió országát. A töbi esemény már filmszerűen pergett. Kína rohamosan csuszott a lejtőn. Egyszer még próbált ugyan megállni. A nyílt eszű, de erőszkos Tuan kínai herceg állt vállál oda a zuhánásnak. 1900-ban. Amikor Ketteler német követet ölték meg a boxerek. Nem sikerült ez a lázadás sem. Pedig Tuan herceg felkelése emberi szempontból van annyira szimpatikus, mint a Monroe elv. S a sárga herceg van olyan nemzeti hős, mint a fehér Washington. Az elvök is egy: „ki az idegenekkel.” Ami azonban a cincinatti parasztnak sikerült, nem ment a karcsu sárge hercegnek. S így halódott évről-évre jobban a valamikor hatalmas és művelt Kína. S így diadalmaskodott az „el-hivatottabb” fehér faj azon a nemzetben, amelyiknek nagy büne volt: semmit sem tagadott meg a multjából és a meggyőződés teljes szabadságát hirdette. Ezt az állami életre is értette. Ezért csinált annyi forradalmat. S ezért dul ma is nála a harc. Ma is küzd az ellen a kormány ellen, amelyik, amelyik a nép jogait megsérti. S amíg benn a kőfal mögött folyik az ócska kínai embervér, addig a

tókiói tőzsdén éppugy, mint a londonin, vagy a chikágóin és a párisin, — emelkednek a messzi ázsiai értékpapírok.

Mindezekről azonban nem vesz tudomást Kina. Ma már nem gondolkodik tiszta fejjel. Hiába! Az a huszezer láda teli ópiummal — megtette már az utódoknál is a hatást. Most már náluk vált szokássá az ópiumszívás, s mivel a szokás Kínában a legnagyobb hatalom, — lassan, de egészen bizonyosan elpusztulnak. Előbb a kófal omlott össze, aztán a Mennyei Birodalom lett teli a „fehér ördögökkel” s végül darabokra hull az ország. S a hateres végső kultúra maholnap — a múlté.

Közben a mikádó az Ise templomában, az európai és amerikai nagytőkék mikádói pedig a maguk ónimádásukra épített tőzsdépaloták márványtermeiben jelenthetik egymásnak: „Kina lázong, Kínában ölik egymást az emberek. Lesz már új vásár, új üzlet és új arany.”

Felmentette a bíróság Haller Istvánt, a volt magyar miniszterét

Budapest, szeptember 21.

Tegnap délután elhangzottak a vád- és védőbeszédok Haller István, a sikkasztással vádolt volt magyar miniszter ügyében. Az ügyész szigorú büntetést kért, hangsúlyozva, hogy a bünt csak súlyosbíttja az, hogy a „kegyelmes ur” iránti bizalomból hiteleztek olyan készséggel. Később este vonult vissza a bíróság ítélőhatalomra és másfél óras tanácskozás után Hallert és társait felmentette. Az ügyész felebezzett.

Csókolózó rém Londonban

London, szeptember 21.

Néhány nap óta félelemmel és nyugtalansággal fekszenek le London egyik külvárosában az emberek, különösen pedig a magános nők.

Néhány napja történt, hogy az egyik külvárosi óvoda épületében lakó óvónő szobájába a nyitott ablakon bemászott egy magas termetű férfi, arcán fekete kendővel és kezében revolverrel. Az álarcos embe rmegefnyeggette az óvónőt, hogy ha segítségért kiabál, azonnal megöli. Ezután felszólította, hogy adja oda a pénzt. A megrémült nő a szekrény felé indult, amikor a betörő megragadta és csókolni kezdte, majd néhány percnyi csókolózás után átvette az óvónő pénzét és villámgyorsan kimászott az ablakon és eltűnt az éjszakában. Ugyanazon az éjszakán egy sötét parkban megtámadott egy magános nőt.

Másnap éjjel egy cselédszobába hatolt be és ott ismételte meg a csók offenzívát. Harmadik éjszaka egy fűszeres lakásába mászott be, ahol a férjet revolverével a fal mellé kényszerítette és közben feleségét csókolta, majd magával vitte a kereskedő arany óráját és pénztárcáját.

A londoni hatóságok a legnagyobb apparátussal nyomoznak a terrornak eme egészen újzerű eszközével „operáló” rém kézrekerítésére.

Zalesky szükségesnek tartja a román-orosz megnemtámadási szerződést

Varsó, szeptember 21.

Zalesky lengyel külügyminiszter egyik lépésben nyilatkozott a román-orosz megnemtámadási szerződésről. Zalesky kijelentette, hogy ha Románia nem köt hasonló egyezményt, akkor a lengyel-orosz szerződésnek is csekély értéke van. Feltelesenül szükségesnek tartja, hogy Románia is megállapodjék a szovjettel, annál is inkább, mert Oroszország ma már olyan hatalom, amelyre tekintettel kell lenni.

Merényletet akartak elkövetni a Moszkva—berlini gyors ellen

Riga, szeptember 21.

Dünaburg közelében merényletet kíséreltek meg a Moszkva—berlini gyorsvonat ellen. A merénylet szerencsére nem sikerült, de ha a sineken elhelyezett gránát felrobban, az utóbbi idők legborzalmasabb vasuti katasztrófája következett volna be.

A gyors óránként 70 kilométeres sebességgel haladt. Amint a dúnaburgi állomáshoz közeledtek, a mozdonyvezető rémülten vette észre, hogy a sínen valami gyanús tárgy fekszik, de már olyan közel volt hozzá, hogy már nem volt ideje lefékezni a vonatot. A kerekek azonban félrelöktek a tárgyat, amely legurult a töltésről. A vonatot megállították és kiderült, hogy a vonat utjába hatalmas gránátot helyeztek el, amelyet dróthuzállal erősítettek a sinekhez.

A környéken több gyanús egyént letartóztattak, de a tettesek még nem kerültek meg-

Lemondott állásáról Cantuniaru a Cfr igazgatója

A vasut ezentul csakis a miniszter tudtával rendelhet anyagot

Bukarest, szeptember 21.

Politikai körökben általános szenzációként hatott, hogy Cantuniaru vasutigazgató beadt lemondását, amelyről a CFR igazgatótanácsa rövidesen határozni fog.

Cantuniaru igazgató lemondása szoros összefüggésben van a Mirto-téle egyszakaszos törvénnyel, amely, mint tudvalevő, alárendeli az igazgatótanácsot a miniszter hatalmának. Ennek az a célja, hogy a CFR milliárdokra menő rendelkezéseibe a miniszter is beleszólhasson, mert ezekről a rendelkezésekről köztudomású, hogy inkább a rendelők, mint a vasut érdekeit szolgálták.

A kormánynak a tulajdonképpeni kö-

vetelménye az volt, hogy Jonescu tábornok hagyja el a helyét. A tábornok azonban marad, de a miniszter közvetlen ellenőrzése alatt folytathatja csak működését. Cantuniaru igazgató pedig, aki a rendelkezéseket teljhatalmulag intézte eddig, most lemondott.

Mint ismeretes, ő vezette a bosszu és kérlehetlenségű hadjáratát mindazok ellen, akik bele mertek szólni a sok százmilliósi rendelkezésekbe. Most azonban Joaniescu kérésére előkerültek az iratcsomók, amelyeknek tartalma nem a legkedvezőbb Cantuniaru igazgató számára.

Ezért az igazgató jobbnak látta, ha mielőbb önkéntesen távozik.

A rendőrség Marosvásárhelyen elfogott egy veszedelmes pénz- hamisító bandát

Husz lejeseket gyártottak éppen — A hamisítvány meg- tevesztőség hasonlít az eredetihez

Marosvásárhely, szeptember 21.

A marosvásárhelyi piacon néhány napja feltűnően elszaporodtak a hamis 20 lejesek. A rendőrség erőteljes nyomozást indított, amelynek során sikerült leleplezni egy jól szervezett pénzhamisító bandát. A Pop Retegatu-utca 14 szám alatt van az asztalosműhelye Breja Joannak, ahol a rendőrség házkutatást tartott és éppen munka közben találta a pénzgártókat. A banda vezetője, Macavei, amint

a hatóság embereit meglátta, kiugrott az ablakon és egérutat nyert. Három másik társát azonban sikerült letartóztatni, ugyancsak sikerült lefoglalni a pénzgártáshoz szükséges klissékét és gépeket is. Ezenkívül találtak 40 darab hamis husz lejest, ami a megtevesztőség hasonlít az eredetihez és amellyel bárkit könnyen be tudták csapni. A rendőrség most erőteljes nyomozást indított a megszökött Macavei kézrekerítésére.

Parlament előtt a tengerészeti több százmilliós panama

Megszavazzák Nagyvárad harmincmilliós kölcsönét és a kivé- teles pénzügyi intézkedések javaslatát — A börtönbüntetés szakaszát kihagyták a törvényből

Bukarest, szeptember 21.

A kamara keddi ülését az interpellációk tették élénkké és érdekessé, míg maga a napirendi vita rövid volt, de végre komoly s igazán parlamenti színvonalú.

A napirend legfontosabb pontja a kormány kivételes pénzügyi intézkedéseiről szóló törvényjavaslat, amelyből az utolsó percben kihagyták azt a szakaszt, amely az adóeltérőlésért börtönbüntetést és a politikai jogok elvesztését helyezte kilátásba.

A jegyzőkönyv felolvasása után Luca liberális panaszt emelt az elnök ellen, a kinek a hétfő esti ülésen, a pénzügyi javaslatok tárgyalásánál kétszer is bejelentette, hogy a ház nem határozatképes.

Orghidan többségi azt kifogásolja, hogy ilyen fontos törvényjavaslatot a késő esti órákban kezdenek tárgyalni, viszont azzal senki sem törődött, hogy a képviselőket értesítsék, milyen fontos dologról van szó.

Lupu ismét interpellál. Az ellen tiltakozik, hogy Calinescu belügyi államtitkár két hét alatt öt belügyi vezérfelügyelőt nevezett ki azokban az időkben, amikor a legmehőbbmenő takarékosagra van szükség.

Calinescu Lupunak válaszolva kifejti, hogy Argetoianu 14 közigazgatási vezérfelügyelőt nevezett ki szabálytalanul s még négyet fizetett a belügyminisztérium titkos alapjaiból. A szabálytalanul kinevezett vezérfelügyelőket rendelkezési állományba helyezte s így nevezhetett ki őt újat.

Ezek után térnek át a napirendre, a melynek során az elnök Mironescu rendkívüli pénzügyi intézkedéseiről szóló javaslatot bocsátja szavazásra. Vita a javaslat fölött már nincs.

A szavazás simán megy és a kamara 124 szavazattal 53 ellenében a javaslatot elfogadja. Azután 124 szavazattal 10 ellenében elfogadják azt a javaslatot is, amely szerint Nagyvárad városi tanácsa 30 millió kölcsönt vehet fel.

Gyorsan szavazzák meg azt a javaslatot is, amelynek alapján újabb állami repülőtelep felállítását engedélyezi Konstan-

cában.

A napirend is véget ér és a kamara ismét visszatér az interpellációkra.

van ahhoz, hogy tisztán lásson ebben a kérdésben.

Samsonovici: Menjen tanulni a hadbíróági tárgyalásra, ha többet akar tudni.

Leon: A parlamentben nem lehet ilyen feleleteket adni, hadügyminiszter ur!

Dan Zaharia: Az az anket, amelyet a hadügyminisztérium megbízásából Hanzu tábornok folytatott, nem uyujthat garanciákat.

Popescu ezredes helyesli a miniszter álláspontját.

Dan Zaharia öklével a padra csap: A vizsgálobizottság jelentése olyan, mintha az őskorban készült volna. Kénytelen vagyok megállapítani, hogy az iratok közül éppen a legfontosabbak: a rendelkezésről és az átvételről szóló okmányok hiányzanak.

Stelescu vasgárdista emelkedik szólásra, ami azt jelenti, hogy a haza ismét vesztélyben forog. És valóban ezuttal is a hazát menti. A külföldi szakértők működése sérti a román nemzeti önértéket és az ország méltóságát. A kormány teketlen, ha mindezt eltűri.

Mirto: Adja meg kérem a címét, hogy ezentul öntől kérhesünk tanácsot.

Stelescu: Felesleges. Rövidesen úgy is megkerülünk kormányra. S akkor önöknek nem kell már tanács!

Mirto: Több komolyságot kérünk.

Stelescu: Amikor még nem voltam önök között, sokszor égnek állt a hajam, amikor olvastam, hogy miképpen társalognak önök.

Beszéde folytatásában ismét leszögezi a nagy hazafi, hogy a külföldi szakértők tevékenysége ellen végre szót kellett emelnie.

Gorgulov revolverei a bűnügyi muzeumban Nagy összegeket kínáltak a gyilkos fegyverekért

Páris, szeptember 21.

Gorgulov a guillotine bárdja alatt elvette földi büntetését s most az a két revolver, amelyet a Doumer elnök ellen intézett gyilkos merénylet után találtak nála, a bűnügyi muzeumba került. A kuriozumok rajongói nagy összegeket ajánlottak fel a revolverekért, de a párisi rendőrség végre is úgy döntött, hogy az elnökgyilkos fegyvereit a dijoni bűnügyi muzeumban helyezi el. A dijoni gyűjteményben van még egy erekltye, amely ugyancsak egy elnökgyilkosság emlékéül idezi fel. Egy becsületrendszalag ez, amelyet Carnot elnök akkor visolt, amikor Caserio anarchista 1894-ben Lyonban melléje ugrott és törével halálra sebezte. A szalagon még most is láthatók az elbarnult vérfoltok. A tör azonban nincs a muzeumban. Ez az acéltör, amelybe a Toledo és Recuerdo szavak voltak vésvé, annakidején rejtelmes és még ma sem tisztázott körülmények közt nyomtalanul eltűnt.

Leleplezték a vasuti robbantók dinamitraktárát

Páris, szeptember 21.

Marseille és Ventimiglia között Aubagne határában a vasuti töltéstől két-száz méternyire a hatóságok robbantószerraktárra találtak. A vasut közelében jól elrejtett helyen, 81 csomag dinamitot, 57 darab gyújtópatront és tíz méter gyújtószinórt találtak.

A robbantószerek megtalálásának híre nagy nyugtalanságot keltett, mert az utóbbi időben többször merényletet kíséreltek meg az ott áthaladó vonatok ellen.

Azt hiszik, hogy veszedelmes nemzetközi terrorista banda robbantószerraktárát találták meg.

A szerelmes szatir — és a kisleányok

Erkölcstelen merényletet követett el növendékei ellen egy nagy- váradai iskolaigazgató

Nagyvárad, szeptember 21.

Példátlan botrány ügyében kezdtek nyomozni a nagyváradai hatóságok. Vornicu Nicolae, a nagyváradai elemi iskola igazgatója ellen számos panasz érkezett a szülők részéről, hogy visszaélve hivatalos hatalmával, enyvelni próbál a leánynövendékekkel és erkölcstelen ajánlatot tesz nekik. Az igazgató ur a

tanítást állandóan csókokkal fűszerezi, — ami igazán ultramodern és eddig ismeretlen módszer a pedagógiának. Annál is inkább, mert gyerekleányokról van szó.

A megindult vizsgálat során megállapították, hogy nemcsak enyelgések és ajánlatok, hanem erkölcstelen merényletek is történtek, amit orvosi vizsgálat is igazol. A szerelmes természetű iskolaigazgatót felfüggesztették állásától.

Borozgatás közben fogták el a pesthidegkuti gyilkost

A gyilkos tagad, de a bizonyítékok ellene vallanak

Budapest, szeptember 21.

A pesthidegkuti gyilkosság elkövetőjét a budapesti rendőrség kedden elfogta. A gyilkost a véletlen juttatta rendőrök kezébe. Néhány nap múlva már statárium elé állítják és egészen bizonyos, hogy halálra ítélik.

A gyilkost az Endresz György-tér egyik kis vendéglőjében fogta el a rendőrség. A korcsma tulajdonosának feltűnt egy csendesen iddógáló fiatalember s ahogy nézegette, szemlélgette, észbe jutott az a személyleírás, amelyet a pesthidegkuti gyilkosról közöltek a napilapok. A korcsmáros megdöbbenve vette észre, hogy a személyleírás pontosan talál a körözött gyilkosra. A fiatalembernek is műlába volt a kezén is forradást lehetett észrevenni.

A vendéglős azonban nem árulta el magát, hanem csendesen végezte teendőit s kiszolgálás közben észrevétlenül rendőrt küldött. A rendőr meg is érkezett és a gyanús vendéget, aki egyébként nagyon szeliden és feltűnés nélkül viselkedett, előállította a főkapitányság bünyügyi osztályán.

A sánta fiatalembert természetesen azonnal kihallgatták. Tisztázták személyi adatait. A neve: Eder József, Palicsón született, 27 éves. Foglalkozására nézve munkanélküli órásság.

Eder kihallgatását egész éjszaka folytatták. Bár a személyleírás lajtszalta egyezik a pesthidegkuti Jandák-féle vendéglő cselédjénél kapott adatokkal,

Eder határozottan tagadta, hogy azonos volna a gyilkossal. Vallomása szerint a gyilkosságot nem is követhette el, mert a büntetés elkövetésének idején biciklijével vidéken volt, ahol pénzt és élelmet koldult.

A keresztkérdések hatása alatt azonban beismerte, hogy a gyilkosság idején mégis Budapesten tartózkodott. Vasárnap jött meg Szegedről s minthogy késő éjszaka érkezett, nem akarta szállásadóját felzaklatni s ezért a ligetben aludt egy padon. Hajnalban egy rendőrszem felkelte s akkor elvonnult a bokrok közé, hogy többé ne vegyék észre és hogy nyugodtan kialudhassa magát. Hétfőn reggel hét óra körül ébredt fel és távozott a ligetből.

Ettől az időponttól kezdve nincsen alibije. A gyilkosságot pedig körülbelül ugyanebben az időpontban követték el.

Eder védekezése a rendőrség előtt csak konok tagadást jelent, mert az összes közvetlen és közvetett bizonyítékok ellene szólnak. Zsebében a motózás alkalmával találtak egy 15 pengős utalványt, amely igazolja, hogy hétfőn délután pénzt küldött a feleségének a keresetnélküli ember. Zsebeiből még 88 pengőt és némi aprópénzt szedtek ki.

Előkerült hátulsó nadrágzsebéből egy hatalmas Steyer-pisztoly is.

De más bizonyítékok is azt igazolják, hogy csak Eder József lehetett a pesthidegkuti gyilkos. A vendéglő egyik pohárán épen megmaradt a sánta biciklista ujjlenyomata, amely a rendőrfőkapitányság daktiloszkópiái osztályának megállapításai szerint teljesen megegyezik Eder ujjlenyomataival.

És Eder maga is sánta. Jobblábát műláb pótolja, mert egy gyárszerencsétlenség alkalmával elveszítette a lábát.

Megtalálták kezén azt a forradást is, amelyre a Jandák-féle vendéglő cselédje hivatkozott.

Eder elfogása után azonnal értesítették Jandák vendéglőst és cselédjét, a gyilkosság koronatanuját.

A cseléd határozottan felismerte Eder-t a gyilkos sánta biciklistát, aki asszonyát megölte. Szemébe is mondta, hogy hiába tagad, mert ő a gyilkos. Eder halottárgára vált, de azért mosolygva mondta:

— Tévednek, a gyilkos nem én vagyok! Az egész éjszaka tartó kihallgatáson Eder állhatatosan és konokul tagadott. Lakásán házkutatást tartottak s ott megtalálták kerékpárját, rajta azokkal a zsinetekkel, amelyekkel botját és is csomagját megerősítette. Előkerült szürke ruhája is, amelyben a gyilkosságot elkövette.

A lakásán még előkerült egy revolver is, amelynek kalibere azonos a gyilkosság alkalmával használt revolverével.

A revolveren egyébként füstnyomok észlelhetők, ami azt bizonyítja, hogy a fegyvert néhány nappal ezelőtt használták és azóta nem is takarították meg. Ezenkívül előállították Eder Cziráki nevű sógorát is, akinek lakásán a gyilkosnak egyik frissen kimosott ingét találtak meg. A fohérműdarabot átadták a kémiailag intézetnek, annak megállapítása vé-

gett, hogy nincsenek-e még a vásznon rostjai között vérnyomok.

Valószínű, hogy Eder Józsefet, a pesthidegkuti gyilkost még ma, szerdán át kísérik a pestvidéki törvényszékhez, ahol előreláthatólag néhány napon belül összeül a statáriális bíróság, hogy Jandák Józsefnek gyilkosára kimondja a halálos ítéletet.

A Fehér Ház külpolitikai szenzációja

Amerika elvárja Franciaországtól, hogy a mandzsu kérdésben Japán ellen foglal állást

A „kéz kezet fog” politikája vezette a németellenes amerikai válaszcímjegyzék megírását

—London, szeptember 21.

Reed, amerikai szenátor a napokban Párisban és Londonban járt. A Times részletesen foglalkozik az amerikai politikai utjával és azt írja, hogy a szenátor Amerika nevében egészen új és eredeti ajánlatot tett, amely egybekapcsolja a német fegyverkezés és a távolkeleti konfliktus ügyét. Reed ugyanis megmondta Herriotnak, hogy Amerika csak akkor hajlandó támogatni Franciaországot a német követelések ügyében, ha Franciaország — amely eddig Amerika ellen Ja-

pánt támogatta — ezentúl mellé áll a távolkeleti, különösen a mandzsuriai kérdésben. Ilyenformán Amerikának módjában lenne a japán terjeszkedést a távolkeleti érdekszférában megtörni.

Amennyiben ez a világrelációkba nyúló politikai alku létrejön, úgy Németország adja meg az árát, mert Genfben alulmarad és sehonnán sem élvez semmilyen támogatást.

Bizonyos, — zárul a jólinformált angol lap cikke — hogy a távolkeleten óriási meglepetések várhatók.

Letartóztatta a budapesti rendőrség a „Troickij-gárda” tagjait

Nyomdát és rengeteg röpiratot találtak a titkos buvóhelyen

Budapest, szeptember 21.

Pesterzsébeten újabb kiterjedt kommunista szervezetet leplezett le a rendőrség. A szervezet neve „Troickij-gárda” és tagjai kiterjedt trockista propagandát fejtettek ki. A házkutatások során titkos nyomdát, nagy készlet gumibotot és rengeteg röpiratot találtak. A letartóztatottak névsora: Csepi István 20 éves nyom-

dász, Pirók János 23 éves szabósegéd, Pick Ferenc 19 éves asztalos és Templér István 28 éves könyvkötő. A rendőrség tovább nyomoz a szervezet többi tagjai után. Az ügyészség ma dönt arról, hogy az elfogottakat, akik a rendőrségi jelentés szerint bevallották, hogy fel akarták forogni az államrendet, statáriális bíróság elé állítsa-e vagy sem.

Junián restabilizációt követel

A nemzeti parasztpárt belsejében éles ellentéteket okozott a konverzió — Nagygyűlésen akarja Maniu a békét kelyreállítani

A konverzió problémája még mindig izgalomban tartja a nemzeti parasztpártot. A kamara és szenátus jogügyi bizottságának hétfői ülésén Maniu hiába mondott nagy védőbeszédet, a pártvezetőség kedd délelőtti megbeszélésén Junian előállt azzal a javaslattal, amely restabilizációt követel.

Maniu indítványára az értekezlet folytatását szerda délelőtti halasztották, de az ellentéteket ezuttal sem sikerült kiküszöbölni. Juniának és híveinek merevsége annyira kiélezte a helyzetet, hogy a pártvezetőség most azzal a gondolattal foglalkozik, hogy összehívja a nemzeti parasztpárt nagygyűlését.

Nagy tüntetés Bukarestben

A magántisztviselők egyesülete monstre felvonulását a rendőrség és csendőrség oszlatta szét

Bukarest, szeptember 21.

Tegnap a fővárosi magántisztviselők egyesülete utcai tüntetést rendezett. Déli 1 és 2 óra között vonult fel a tömeg a Lipsceai utcán, majd a Smardanon. A Comro bankkal szemben megálltak és viharosan tüntetni kezdtek a bankok s általában a nagyvállalatok ellen.

A tüntetés híre hamarosan több osztag csendőrség érkezett a helyszínre. A tüntetők azonban nem engedték szétszórni magukat és tovább szidalmazták a nagyvállalatok vezetőjét. A csendőrök látva, hogy nem bírnak a tüntetőkkel, megerősítést kértek a rendőrségtől. Csak-

hamar hatalmas rendőri készütség vonult ki és egyesülve a csendőrséggel, szétszórta a tömeget.

A magántisztviselők arról panaszkodnak, hogy noha nem tanúsítottak vehemens ellenállást, többeket közülök szidalmaztak és bántalmaztak.

A magántisztviselők ma küldöttséget nemeszteni loanitescu munkügyi miniszterhez. A delegáció memorandumot nyújt át, amelyben többek között a napi hatórai munkaidőt, az igazgatók tantimejnek és egyéb javadalmazásának csökkentését és az állami munkanélküli-segélyvezést követelik.

Egy évi szünet után újból megnyílt a pesti tőzsde

Budapest, szeptember 21.

A budapesti értéktőzsde több mint egy évi szünet után kedden újra megnyílt. A tőzsdén nagy volt a nyüzsgés, de kevés üzletet kötöttek. Az üzletelenséget azzal magyarázzák, hogy a bankok eddig is bonyolítottak le üzleteket magánforgalomban, tehát a tőzsdényitás nem hozott olyan felszabadulást számukra, mint látszott. Az árfolyamok nagyjából ugyanazok voltak, mint tavaly július 13-án, a tőzsde bezárásának napján.

Bélyegeket bocsát ki Dicsőszentmárton a munkanélküliek nyomorának enyhítésére

Dicsőszentmárton, szeptember 21.

A városban ijesztő méretekben terjed a munkanélküliség. A múlt évi ideiglenes bizottság által készített költségvetésbe egy banit se vettek fel munkanélküli segélyezésre. Az interimbizottság most elhatározta, hogy „nyomorenyhítő bélyegeket” bocsát ki, amelyek használatá minden számlán, plakáton, belépőjegyen stb. kötelező lesz.

Mihalache nem fogadta az árdragító bukaresti pékeket

Bukarest, szeptember 22.

A bukaresti pékek szerdán délelőtti küldöttséggel keresték fel Mihalache belügyminisztert, de az a deputációt nem fogadta s kabinetfőnökéhez utasította. A belügyi kabinetfőnök holnapra kérte magához a pékeket. Most a bukaresti pékek elhatározták, hogy ha csütörtökön nem teljesítik kérésüket, délután már bezünetetik a süstét. A főváros polgármesteri hivatala a pékek sztrájkja esetére katonaságot vesz igénybe Bukarest kenyér-szükségletének biztosítására.

Betörték Budapesten egy öreg orvoshoz

Póruhárt a két álarcos rabló

Budapest, szeptember 22.

Celwartz József 76 éves orvos Vilmos császár-uti lakására a hajnalban két álarcos és revolveres rabló tört be. Motoszkalásukra az orvos 72 éves felesége felébredt és sikoltozva sietett ki a hálóból. A rablók az idős hölgyet revolveraggval lelőtték. Közben a cseléd is felébredt és segélykiáltásaival felverte a bérház többi lakóit.

A banditák remek ötlettel maguk is hangosan kezdték kiabálni, hogy „Rabló, fogják meg”, de a trükk nem sokat használt, mert lehúzott cipőkkel, kezükben revolverrel s egyikük arcán felejtett álarccal rohant ki a folyósóra, ahol a ház lakói elfogták őket.

Az egyik bandita Fráter Zoltán 22 éves műszerész, a másik Kovács István 20 éves kárpos, a betörésre az orvos egyik régi cselédje biztatta fel őket.

Kürtösből Decebal lett

Bukarest, szeptember 21.

Kürtös (Curtici határállomás nevét október 1-től kezdve Decebal-ra változtatják át).

Megérkeztek Budapestre a bukaresti rendőrtisztek

Budapest, szeptember 21.

Tegnap 27 román rendőrtiszt érkezett Budapestre, hogy a magyar rendőrség viszonyait tanulmányozza. A rendőrségen Ferenczy főkapitány fogadta a vendégeket.

FORUM MOZGÓ BRASSÓ

Csütörtöktől, szeptember 22-től

FORUM MOZGÓ BRASSÓ

Szezonnyitó premier!

RAMON NOVARRO

első németül beszélő hangosfilmje.

INDIA FIA

Szezonnyitó premier!

A FORUM MOZGÓ

világműsorának első remekműve.

HALLÓ, ITT RÁDIÓ

B. L.

SPEAKER: Tomcsa Sándor

Átmenet nélkül...

Ó, azért mosolygok néha. Sőt, hangosan mosolygok, annyira hangosan, hogy az már-már kacagás. Persze, ma óvatosan kell bánni ezzel a hangulat-kifejezéssel. Minek fellünnést csinálni, szenzációt. Miért akadjon el a forgalom, ha történetesen, az utcán kacag az ember. Miért kivonulni a mentőket és az adóhivatali szakembereket, kik a kacagás észbeli és megadózható oldalát lennének hivatva kivizsgálni.

Mondom, azért kacagok néha, otthon, zárt ajtó mögött, besötétítve a szobát, előbb benézve az ágy alá és a függöny mögé.

Röhögök például arra a gondolatra, hogy milyen lehetetlenül fura, meglepően groteszk és kétségbeesítő nevettető helyzetek adódnának akkor, ha teszem azt a világ, az országok, társadalmi osztályok, intézmények, egyesületek, emberek mai és — mondjuk — öt év előtti gazdasági helyzete közt nem lenne átmenet. Ha nem volna az a lejtő, melyen az öt év előtti — állapítsuk meg — rózsás anyagi viszonyainkból lassan lecsuszunk ide, ebbe a mai bubánatos körülményeink közé. Ha az öt év csak egy pillanat lenne — tetszik érteni? — és nem lenne a lemorzsolódással járó megszokás. Ha az akkori jólétű körülményeinkből, természetesnek vett megszokásainkból, szórakozásainkból hangulatunkból, foglalkozásainkból átlépe az idő és eseménybeli távolságot, nyomban a világ — és benne a mi — mai helyzetébe csöppennünk.

Még érthetőbben: milyen helyzetek, jelenetek, fura szituációk adnák elő magukat abban az esetben, ha 1927 szeptember 20. délelőtti 11 óra nulla perc, nulla másodperc után azonnal 1932 szeptember 20. délelőtti 11 óra nulla perc 1 másodperc következne?

Nézzünk egy pár esetet. A bankigazgató szájához vinné a Sztambulját, (1927), jót szippantana belőle — és (1932) elkezdene irtózatosan köhögni, meg prüszögni. — Mi a fene, de bűdös ez a... — mondaná és rápillantana cigarettájára, mely akkor már csak egy szerény Kárpác. — Pfuji! — borzadna el és megmosná kezét és kiöblitné száját és kinyitná az ablakokat. Aztán kiszólna a pénztárosnak: — Mennyi betétünk van ma Straub ur? — mire Straub, homloka előtt billegtetve ujjait odafordulna a könyvelőhöz: — Hallja Martalék ur, meg örült a szegény diri. Betét ma, 1932-ben — és felhívna a mentőket és a direktort sose tudná meg, hogy a párnázott ajtó mögül miért került a párnázott szobába.

Vagy teszem azt, a nyugdíjas ülne egy jó kis vendéglőben és sört iszogatna. Sört iszogatna a 35 évi robot után, az állam hívséges szolgálatában tönkroccant izmait és idegeit pihentetné és arra gondolta, hogy mindegy már ma, legalább meg van az a kis nyugdíj, mely nem egy fantasztikus összeg, még csak a szerény kamata sem a 35 évi gályarabságnak, de mégis jut belőle hetenként egy-két pohár söröcskére és ünnepnap ringlicskére is, mert csak arra felséges az árpálél Ringlil söhajója a nyugdíjas és boldog és megelégedett és lehunyja szemét (1927) — és egyszerre csak éri (1932), hogy valami gummiszerzővel megütögetik a fejéből és hallja a hangokat imígyen: — Halló, öreg, itt koldulni nem lehet, na gyorunk pucolás, pucolás... — és a nyugdíjas pislog és nem érti az egészet és nem mozdul és keresi a söröcskét és a kifizetést és ér-

zi, hogy rángatják és cipelik és ő elkezd üvöltöni: „a söröm... a ruglím... főur” én itt törzsvendég vagyok... — és megint csak a tébolyda, harmadik osztály, párnák nélkül, kifizetési ígéretekkel bebutorozva.

Vagy: Argetoianu feláll a kamarában (1927) és elkezd beszélni:

— Az ország megmentése csak az én pénzügyi elgondolásaim alapján fog sikerülni! (Óriási, falrengető, kolosszális taps minden oldalon.)

Argetoianu, míg a taps tart, felpillant a plafonra (mely még sem változik oly hamar), majd a tetszésnyilvánítás után folytatja (1932):

— Ismételtelen hangsúlyozom, az ország megmentése csak az én pénzügyi elgondolásaim alapján fog sikerülni...! (Óriási, falrengető, kolosszális röhögés minden oldalon.)

Vagy: A tisztviselő egy rend ruhát tart, a handlé szakszerűen vizsgálja (1927).

— Na, mit ad érte? — így a tisztviselő.

A handlé átveszi a ruhát — és (1932) a tisztviselő szakszerűen vizsgálja.

— Nü, mit ad érte orasága — így a handlé.

Vagy: Hozzáfogok egy humoreszkhez (1927) és megrázó drámai irás lesz belőle (1932).

Vagy: Atnyujtok 100 lej borralalót (1927) és a kinyújtott, remegő elasztott markomba belöknek egy ötvenbanist (1932).

Vagy: Bemegyek a gyáramba, mint igazgatótulajdonos (1927) — és ott azt mondják, hogy menjek a fenébe, mert nincs munka (1932).

Vagy: Leülök egy dusan megterített asztal mellé (1927) — és éhen döglötten lefordulok a székről: (1932).

Mely után nem is tudom folytatni a cikket. Nemdebár?!

Japán számúzi az idegen tőkét Mandzsuriából

Japán alattvalónak nem tanácsos vonatra ülni

Berlin, szeptember 21

Japán hódító hadjárata Kína ellen és kínai önvédelmi harc úgy a csatamezőn, mint a diplomáciai tárgyalások zöld asztalánál, változatlan hevességgel folyik. A mandzsuri vasutvonalak ellen a merényletek oly gyakoriak, hogy a kharbini japán konzul felhívást intézett a Mandzsuriában tartózkodó japánokhoz, hogy a déli vonalakon egyáltalán ne utazzanak.

Szeptember tizenhétedikén ünnepelték a japánok Mukden bevételének évfordulóját. Az ünnepést azonban megkecsesítette a kínai önkéntes hadsereg, a

mely ezen a napon újabb támadást intézett a város ellen. Kharbin környékén dultak a harcok.

Berlini jelentés szerint a Berliner Tageblatt tokiói levelezője közli, hogy a japánok le akarják törni a többi államok mandzsuri kereskedelmét. A japán külügyminiszter kijelentette, hogy

az új mandzsú állam csak olyan országok polgárainak engedélyezi a tőkebefektetéseket és vállalkozásokat, amely elismerte az új kormányt.

Vagyis csak Japánnak, mert Washington, Moszkva, London még nem vették tudomásul a Tokióból igazgatott új rezsimet.

Sulyos természetű gázrobbanás történt Dicsőszentmártonban

Összeégett két uriaszony

Dicsőszentmárton, szeptember 21

Egy fél év alatt már a második gázrobbanás történt a városban. — A tavasszal a kórház egyik fürdőjében robbant a cementpadozat, tegnap délután pedig Demian Pompeiu nyugalmazott segédtanfelügyelő lakásában okozott a gáz majdnem halálos szerencsétlenséget.

Demiané és anvja a szobában gyufát gyújtottak a főzeték mellett. Ebben a pillanatban borzalmas detonáció reszketette meg a szobát. Az ablakok csörömpölve törtek össze, a függönyök lobogó lánggal égtek. De tüzet fogott a két asz-

szony ruhája is. A szerencsétlenek hangos jajveszékeléssel, mint eleven fáklák rohantak ki az udvarra. Még maradt annyira lélekjelenlétük, hogy belevetették magukat az ott levő kádba. Ezzel eloltották a rajtuk pusztító tüzet, de karjukon, arcukon, mellükön sulyos égési sebeket szenvedtek. Mindkettőjüket kórházban ápolják, a sebesülések, szerencsére, sulyosak ugyan, de nem életveszélyesek.

A vizsgálat megállapította, hogy a főcsap mentén a lezárt gázóra előtt szivárgott ki a gáz s a közelben meggyújtott gyufa azonnal robbanást idézett elő. Most kutatják, hogy kit terhel a felelősség.

Megvakult az ijedtségtől Pesten egy nagyváradi urilány

Az orvostudomány tehetetlenül áll a reaktivitási eset előtt

Nagyvárad, szeptember 21.

Most érkezett meg a híre annak a megdöbbentő és titokzatos tragediának, a melynek egy fiatal nagyváradi urilány esett áldozatul Budapesten. Nem hirtelen és gyors halálról, nem véres bűnügyi szenzációról van ebben a híradásban szó, hanem inkább az orvostudomány egy teljesen érthetetlen és szinte példa nélkül álló reaktivitási esetéről: a nagyváradi urilány ijedtség következtében teljesen elorszított látóképességét s éppen az a legtragikusabb, hogy ez a borzalmas csapás néhány pillanat alatt érte el a fiatal teremtetést.

A tragikus eset áldozata Spitz Olga nagyváradi urilány. Körülbelül két héttel ezelőtt utazott fel Budapestre, hogy ottan élő rokonait meglátogassa. Spitz Olga — értesülésünk szerint — határátlépési igazolvánnyal utazott ki Magyarországra és jutott el Budapestig.

Alig melegegett meg a nagyváradi urilány a pesti rokonoknál, detektív kopogtatott be s előadta, hogy egy Romániából érkezett hölgyet keres, akinek írásai a rendőrség értesülése szerint nincsenek rendben.

Spitz Olga a szomszédos szobában hallotta a párbeszédet s borzasztóan megrémült attól, hogy valami sulyos következménye lesz az ő pesti utjának. Rokonai ugyan megkérdezték a detektívtől, hogy milyen a keresett hölgy személyleírása, és a detektív szavaiból kiderült, hogy nem Spitz Olgát keresik. A detektív távozott is, anélkül, hogy a halálrémült leánnyal találkozott volna.

Es közben a másik szobában, ahol Spitz Olga tartózkodott, néhány perc alatt megtörtént az irtózatos tragédia: mire a budapesti rokonok a leányhoz visszatértek, az bizonytalanul támolygott a szobában, a feléje közeledő rokonokat nem vette észre.

Ijedtében megvakult.

A budapesti rokonok azonnal orvost hívtak, de az teljesen értelmetlenül állott a tragikus csodával szemben. Segíteni nem tudott a nagy ijedtség hatása alatt megvakult leányon s azt tanácsolta, hogy forduljanak a szemészeti klinika igazgatóságához.

A tanácsot meg is fogadták s Spitz Olgát elvitték a klinikára, de ott is csak tanácstalanul ingatták fejüket a legkiválóbb szemészek is. Azóta a szerencsétlen nagyváradi leányt speciálistától speciálistához viszik, de minden eredmény nélkül. Az orvostudomány teljesen tehetetlenül áll ezzel a megdöbbentő csapással szemben.

A leány budapesti rokonai a Nagyváradon élő szülőket is táviratilag hívták magukhoz.

Es ami a legszenzációsabb és legérdekesebb teszi Spitz Olga régezes pesti látogatásának történetét, az mindössze annyi, hogy a detektív valóban nem őt kereste, hanem egy másik Romániából érkezett hölgyet, akit aztán ugyanannak a háznak egy másik lakásában meg is találtak.

Féltékenységből agyonütötte vetélytársát

Tavaly januárban történt, hogy Tudor Nicolae és Oprisor Domnariu Joan vizaknai legények megtámadták az utcán Lazar Pitu Oprisort, aki két leánnyal hazafelé igyekezett.

Tudor Nicolea ugyanis féltékeny volt Lazarra, éppen ezért, míg társa a leányokkal foglalkozott, ő egy hatalmas doronggal leütötte Lazart, aki néhány nap alatt belehalt sérüléseibe. A két témadó legényt letartóztatták, majd a nagyszabású törvényszék Tudort szándékos emberölés miatt 7 évi fegyházra, Oprisor Joant pedig két évi és 6 hónapi börtönbüntetésre ítélte. Az elítéltek felelősséget s így került az ügy a brassói ítélőtáblához, amely tegnap hozott benne ítéletet. A tábla Glejariu brassói ügyvéd védőbeszéde után Tudort csak halált okozó sulyos testi sértés miatt találta bűnösnek és ezért büntetését 1 év és 10 hónap börtönbüntetésre, míg Oprisorét mindössze 5 hónapi fegyházbüntetésre szállította le. — Mindkét vádlottnak beszámították büntetésébe a vizsgálati fogságban eltöltött időt is, úgy, hogy Oprisort azonnal szabadlábra helyezték, míg Tudor néhány hónap múlva szintén kiszabadul.

Az aradi Goldschmidt bankház filmfelvételeit készítették a szerencsés sorsjegyek tulajdonosairól

Arad, szeptember 21.

A Goldschmidt bankházba tegnap három szerencsés és boldog ember állított be. Egy aradi és három világosi lakosnak hoztak szerencsét a banktól vásárolt sorsjegyek, amelyekkel megnyerték az ötmillió prémium nyolcad-nyolcad részét. A négy vevő közül Markovits Sándor aradi borkereskedő felesége, valamint Bozsgán János és Bartók Jenő világosi lakosok jelentkeztek a Goldschmidt bankházban, míg a negyedik nyerő, aki éppen Bukarestben tartózkodik, ott kapja kézhez a részét. A nyeremény fejenként 562 ezer lejt tett ki, amit azonnal megkaptak a szerencse gyermekei. A Goldschmidt bankház ötletes tulajdonosai úgy tették emlékeztetéssé a boldog pillanatot, hogy lehozatták Bukarestből egyik filmgyár operatőrijét, aki hangosfilmet készített a nyeremények átnyújtásáról.

Miskolc a numerusz clauzus eltörlését kéri

Miskolc, szeptember 21.

A miskolci városi törvényhatósági bizottság tegnap ülést tartott, amelyen dr. Kovács József indítványára elhatározták, hogy megkereséssel fordul a kormányhoz és kéri fogja a numerusz clauzus eltörlését és a tanszabadság visszaállítását. Az erről szóló memorandumot már a legközelebbi napokban eljuttatják gróf Károlyi Gyula miniszterelnökhez.

ABC utasok részére

A: Ha Budapestre jön, szálljon meg a dunaparti elsőrangú BRISTOL szállodában,

B: mert olcsó áron nyújt mindent: szép szobát, kitűnő ellátást és szórakozást, hisz úgy a délutáni teánál, mint az esti vacsoránál tánc van.

C: Mindezt (szobát, teljes kitűnő ellátással) — a szoba fekvésétől függően — már napi 12 pengőért kaphatja.

ASTRA (APOLLÓ) MOZGÓ BRASSÓ

MA. szeptember 22-től kezdve bemutatja a legszebb, legkedveltebb filmet, amely valaha futott:

„Volt egyszer egy keringő”

A főszerepekben: Martha Eggerth, Lizi Natzler, Ida Wüst, Rolf von Goth, Verebes Ernő, Hermann Blass, Albert Paulig, Marcel Witrich. — Zene: LEHAR FERENC.

Dov Goldenberg kalandos utja Lengyelországtól—Palesztináig

Bukarest, szeptember 21

Köpcös, izmos gyermek Dov Goldenberg. Napbarnított arcából csak úgy sugárzik az értelem. Kis vizionárius, aki úgy beszél, mint aki az „Eszméért” képes világokat felborítani, vagy felépíteni, úgy mint aki tömegeket érez maga mögött...

A zsidópárt irodáinak egyikében hoztak vele össze. Eppen levelet írt Lengyelországban maradt barátjának. Héberül írja a levelet, sőt beszélni is csak héberül hajlandó a kis Dov, úgy, hogy kénytelen vagyok tolmácsot igénybe venni.

— Hány éves vagy? — kérdem a tolmács utján. Megtudom, hogy 14.
— És most mondd el Dov, — fordul hozzá a tolmács, — hogyan jutottál el Bukarestig, miért hagytad ott Lengyelországot és hova vitt az utad?

A 14 éves gyermek nagy, kék szemű kigyulladnak. Harmadik személyben beszél önmagáról csengő gyermekhangon, egy sokat tapasztalt és eszmékkel fűtött gyermek lelkesedésével.

A tolmács halkán adja vissza Dov Goldenberg melódikusán kiejtett szavait.
Dov irányítással elindul délre.

— Iránytűt, hátizsákot szerettem és elindultam délnek, amerre az iránytű Palesztinát mutatja. Egész a határig könnyen jutottam el.

— És a szüleid elengedtek? — kérdem tőle. A gyermek osodálkozó szemeket mereszt.

— Szüleim nincsenek. Kiva bátyám elmondta, hogy szüleit egyéves koromban veszítettem el. Akkor voltak a pogromok. Akkor pusztítottak el a kozákok a mi testvéreinket. Krasznikszkáján nőttem fel. A testvérek neveltek. Hisz annyian voltunk, szülők nélkül.

— Annyi szépet hallottam a mi országunkról, hogy elhatároztam: én elmegyek.

— És egy este összecsomagoltam mindent. Szereztem egy iránytűt, térképet, valami ennivalót és elindultam. Eleinte féltem a rablótól és a vadállatoktól. — Félttem éjszaka a temetőktől, az erdőktől. De lassan-lassan mindent megszoktam. És most már semmitől sem félek. Az emberek jók voltak hozzám. Utközben bőven akadt élelem. Marasztaltak, de én tovább mentem.

Bukovina határánál

— A határ közelében figyelmeztettek, hogy nagyon veszedelmes, hogy a határőrök agyonlőnek, ha elcsipnek. Összeszedtem a hátorságomat és elindultam. Reggelre ismeretlen faluba érkeztem. Az emberek ismeretlen nyelvet beszéltek. Azután megtudtam, hogy Bukovina földjén járok.

Dov Goldenberg pihenőt tart, majd így folytatja:

— Nagyon sokáig kellett azután déli irányba jönnöm. Kissé nehéz volt, mert közben a cipőm leszakadt a lábamról, a ruhám teljesen lerongyolódott. Gyakran akadtam rossz emberekre. A pájszomat az egyik faluban levágták. Sőt ott meg is vertek. Elvették az iránytűmet, a térképet és bizony azután nagyon bizonytalanul haladtam előre. De mégis boldog voltam, mert éreztem, hogy minden lépés közelebb visz az „Igéret földjéhez”.

Gyalogszerrel a Baragan pusztán át

Dov Goldenberg itt elhallgat és kérdőleg néz a tolmácsra, mire ez biztatólag mondja neki:

— Mondd csak el nyugodtan, hogyan jutottál el Giurgiuiig és hogy a csendőrséggel mit csináltak veled. És Dov tovább folytatta kalandos utjának történetét.

— Jásiban útra szert tettem iránytűre és térképre. Elindultam. Gyümölcsön éltem, a szabadban aludtam és haladtam délre. A térképet úgy ismertem, mint a lenyereget. Lassan elmaradtak az erdők, a hegyek és belementem egy nagy síkba. A nap perzselt. És a falvakban nem voltak zsidók. Senki sem értett meg.

Dovot elfogják és megverik a csendőrök

— Rongyosan, éhesen érkeztem el Giurgiuba, ahonnan — arra számítottam — hogy átjutok Bulgáriába. Már előre féltem a Dunától. Tudtam, hogy nagyon hideg, hogy nem lehet csak úgy átúszni. Mosolyogtunk. A gyermek csodálkozóan néz ránk.

— Miért mosolyognak? Hisz utközben nagyon sok folyón kellett átkelnem, a folyók nem vezetett át hidat közelben. Bizony arra is gondoltam, hogy a Dunát fogom úszni, de amikor megláttam a lemondottam erről a tervről.

— És a csendőrök? — kérdem ismét tőle.

— Éppen a Dunát néztem a tutajjal-

más közelében. Megszólítottak a csendőrök. Nem tudtam válaszolni. Akkor mindjárt megütöttek. És bevitték a csendőrlaktanyába. A tarisznyámban megtalálták az iránytűt, a térképet és az imakönyvemet. A térképen különböző jeleket fedeztek fel. Ez szemet szurt. Ütöttek, vertek, de én nem tudtam többet mondani, mint: Palesztina, Palesztina. Azután eszembe jutott régi hazám és mondtam: Polonia, Polonia. Hiába sirtam és könyörgtem összetett kezekkel. Vonatra tettek és egy csendőr idehozott Bukarestbe. Az Isten akarta így. Most aztán jó helyen vagyok...

A vacarestii fogházban

A tolmács elmondja még, hogy a kis csavargót határátlépésért bíróság elé állították. Vacarestibe vitték, ahol aztán a zsidó foglyok felvilágosították a fogház tisztviselőit afelől, hogy Dov Goldenberg nem bünnös szándékkal követett el határátlépést. Hiába, a kis csavargót mégis elítélték tiltott határátlépésért egy hónapi fogházra.

Dov az Igéretföldjén

— Már éppen vissza akarták toloncolni Lengyelországba, amikor a Zsidó Parlamenti Klub tudomást szerzett a kis cionista kalandos esetéről. Marton képviselő garanciájára szabadlábra helyezték s most elintézzük a lengyel követségen is, hogy iratait megkaphassa. Dov most nálunk marad, amíg összeszedi magát. Azután az első hajóval elindítjuk Palesztinába, ahol már kenyeret fog találni. Mert közben állást is szereztünk neki.

Amikor bucsuzunk egymástól, férfian megrázza a kezem és megígéri, hogy amint megérkezik Palesztinába, irni fog.

Hátszegi Ernő

Együttes angol—olasz diplomáciai munkával akarják bevonni Németországot a leszerelési konferenciába

Róma, szeptember 21

A nemzetközi diplomácia szemmel láthatólag lázasan dolgozik, hogy a német fegyverkezési követeléseket leszerelje. Miután Angliát sikerült megnyerni álláspontjának, most azon fáradozik, hogy Németországot visszakényszerítse a leszerelési konferencia zöld asztalához. Ez elengedhetetlenül szükséges, mert Németország nélkül a konferencia munkája komolytalan, sőt az a veszély fenyeget, hogy más államok is követik példáját.

Olasz politikai körökben az a benyomás, hogy az angol és olasz diplomácia közös akcióval veszi rá Németországot a leszerelési konferenciára való visszatérésre. Valószínűleg együttes angol-olasz diplomáciai lépés történik, aminek erkölcsi súlya alatt Németországnak engednie kell. Igen érdekes s alighanem a francia diplomácia kulisszák mögötti munkájának tulajdonítható, hogy Olaszország, Mussolini korábbi kardcsörtető és revizionista nyilatkozatai dacára, már nem áll fenntartás nélkül a német követelések mellett.

A rendőrség nyomában van az Eberle-villa gyilkosának

Eberlenét talán sikerül az orvosoknak megmenteniök

Temesvár, szeptember 21.

Részletesen beszámolt a Brassói Lapok arról a páratlan kegyetlenséggel elkövetett rablógylósságról, amely a Herkulesfürdői Eberle-villában történt. Mint ismeretes, a tettesek fejszével meggyilkolták Eberle Krisztiánt, a villa tulajdonosát, majd súlyos sérüléseket ejtettek annak feleségén is. A rendőrségi nyomozás során a gyanyó Dumitrescu Johanna állítólagos bukaresti tanárnőre és annak két titokzatos társára irányult.

Ujabb jelentések szerint Eberle Krisztiánét, akinek fején súlyos sérülések vannak, egyik kezéről pedig levágták uj-

jait, ma operációnak vetik alá és talán sikerült megmenteni. A karánsebesi rendőrség egyébként körözölevelet adott ki a gyilkosok ellen, akiknek személyleírása a következő: Dumitrescu Johanna fekete haja, vézna teremtés. Szemüveget hord és különösen karakterisztikus mély hangja van. Az egyik férfi középtermetű, hátrafésült hajjal, trenckóban és sárga cipőkben, míg a másik beteges kinézetű vézna, alacsony emberke. A lugosi rendőrség különben letartóztatott egy nőt és két férfit, akik autón érkeztek oda és igen gyanúsán viselkedtek. Hogy a személyleírás illik-e rájuk, arról egyelőre nem szól a tudósítás.

A kisebbségi partok és a konverzió-pótló javaslat

A magyar párt a kormány konverzió-pótló javaslatával kapcsolatban a következő módosító indítványokat terjeszti elő:

1. A javaslat szerint az adósok a moratórium ideje alatt 10 hektáron alul 4, tíz hektáron felül 5 százalékos kamatot fizetnek. A magyar párt azt javasolja, hogy ez a kamatszázalék megkülönböztetés nélkül 4 százalékos legyen az 1932. október elsején fennálló tőke után.

Ez a kamat mindaddig négy százalék legyen s ne több, amíg a bíróság jogerősen nem dönt, hogy a kérvényezőt megillet-e a konverzió, vagy nem.

2. A javaslat szerint a mezőgazdai mivolt elbírálásánál az az irányadó, hogy a kérvényező jövedelmének 60 százalékát földművelésből szerezzék. A párt javasolja, hogy az alkalmi jövedelmeket ne számítsák be a százalékarány kiszámításánál.

3. A javaslat az adóssá hátrítja azt a kötelezettséget, hogy igazolja, miszerint vagyona háztartásonként nem esik több adósság 20—35—50 ezer lejnél. A párt javasolja, hogy a hitelező legyen köteles annak a bizonyítására, hogy a főnti előírásnál több adósság esik hektáronként a kérvényező birtokára. Ezzel kapcsolatban javasolja a párt, hogy a különleges művelést igénylő földek a 35 ezres kategóriába essenek és új kategóriaként vegyék be 10 ezer lejes megerheléssel az erdőket is.

4. A törvényjavaslat szerint az adósnak kell bizonyítania, hogy adósságait hatvan százalékban mezőgazdasági befektetésekre vette föl. A párt javaslata szerint ennek az ellenkezőjét a hitelező legyen köteles bizonyítani.

5. Ne csak a primároknak és a bíróságoknak legyen meg a joguk a konverziós ügyekben szükséges iratok hitelesítéséhez, hanem az ügyvédeknek és a közjegyzőknek is.

6. A moratórium első hat hónapja alatt teljesített fizetések ne csak a 10 hektáron aluli birtokosoknál számítódjék kétszeresen, hanem a 10 hektáron felüli birtokosoknál is.

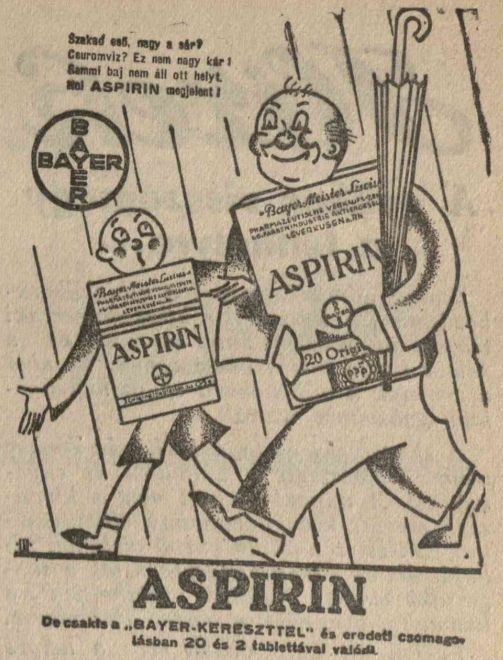
7. A bankokra vonatkozó moratóriummal kapcsolatban azt javasolja a magyar párt, hogy a törvényben is megjelölt bankok csak annyit legyenek kötelesek a betétekből visszafizetni, amennyit inkasszálniok sikerül.

A zsidó párt módosító javaslatai a következők:

1. A kisiparosok munkadíjai és az árul-adásokból származó követeléseik ne kerüljenek konverzió alá, ha azok nem haladják meg a 3500 lejt.

2. A bankok minden körülmények között legyenek kötelesek kifizetni 3500 lejt a kisbetéteket betétjeit.

3. Az adósok kérhessék az utolsó öt évben fizetett kamatot bizonyos kulcs szerint való átszámítását és leszállítását.

Svédországban a szociáldemokrata párt kapott kormányalakítási megbízatást

Stokholm, szeptember 21.

A svéd választásokon tudvalevőleg a szociáldemokrata párt hódította el a legtöbb mandátumot. A svéd király most a szocdem. párt vezérének, Perr Albin Hastonnak adott megbízást a kormányalakításra.

Bukarestben tartják meg a harmadik Balkán konferenciát

Bulgária előbb a kisebbségi jegyzőkönyv aláírását kéri

Bukarest, szeptember 21.

A harmadik Balkánkonferenciát október elsején Bukarestben tartják meg. A román fővárosban nagy előkészületek folynak a konferenciára. Törökország huszonöt tagu delegációval vesz részt. Hasznan bev. a parlament alelnökének vezetésével.

Bulgária a konferencia elhalasztását kérte azzal az indoklással, hogy Jugoszlávia, Görögország és Románia még nem írták alá a kisebbségi jegyzőkönyvet.

A bolgár indítványt elvetették és a konferenciát október elsején megtartják.

Sztrájkba léptek az aninai bányászok 1500 munkás bérért redukálta az igazgatóság

Temesvár, szeptember 21.

Megirtuk, hogy a resicai művekhez tartozó Aninán a bányászok amúgy is csekély bérért újabb 30 százalékkal redukálta az igazgatóság. A bányászok tiltakozó gyűlést tartottak és kérték az újabb bérelvágás visszavonását, de a kérésnek semmi eredménye sem mutatkozott. Az igazgatóság arra hivatkozott, hogy a CFR redukálta a rendelkezéseket és kénytelenek a rossz üzletmenet terheit a munkásságra áthárítani.

A munkásokat annyira elkeserítette a bércsökkentés, hogy korábbi gyűléseikön hozott határozatukhoz híven, abbahagyták a munkát. Ezerötszáz sztrájkolnak. A sztrájk kitörése után Hanes temesvári munkaügyi inspektor azonnal a helyszínre utazott és megkezdte a békéltető tárgyalásokat, de megegyezésre nem sok a remény. A bányászok kilátástalan helyzetben vannak.

Dollárhamisító bandát fogott el a hannoveri rendőrség

Budapest, szeptember 21.

Ez év tavaszán a budapesti rendőrség bravuros nyomozása alapján a hannoveri hatóságok egy a lárhamisító bandát tartóztattak le, amely egész Európát, de főleg Magyarországot, Romániát, Lengyelországot és Ausztriát árasztotta el hamis dollárokkal. A banda két fővezére Barona és Giupomo olasz származású gangsterek. A hannoveri bíróság most úgy határozott, hogy a dollárgyártók kiadják Magyarországnak, mivel a hamisításból jórészt ott követték el.

Hírek

A gyilkos visszamegy a tetthelyre...

Zenker admirális nevét a világháborúból ismerjük. Résztvett a híres skagerraki tengeri ütközetben, ahol az angol és a német flotta mérte össze erejét. És ahol a németek a világháború egyik legfényesebb győzelmét aratták...

A skagerraki csata a múlté és Zenker német tengernagy is átadatott az enyészetnek. A napokban halt meg a kíváncsága szerint krematóriumban elhamvasztott holttestét a „Köln” nevű cirkálón kihajózták az Északi-tengerre s ott a skagerraki tengeri ütközet színhelyén, a hamvokat beszórták a tenger hullámaiba.

Vajjon mi vitte vissza erre a helyre Zenker admirális? Halóporaiiban? A vitézi tett dicsősége?

Lehet.
De eszünkbe jut a régi rendőri igazság: a tettest a kíváncsiság és a lelkiismeretfurdalás mindig visszaviszi a tetthelyre.

A háború pedig oktan és féltelen tömegmészárlás volt. Büntett, amelynek nem büntetik bűnöseit, de dekorálják a hőseit.

S az egyik tettes most visszament a tetthelyre, ahol a hadak bösz istenének nevében uszó páncélbárak és emberek megszámlálhatatlan tömegei merültek alá a hullámsírbán.

Ha életét nem is vitte vissza a győzelmű öntudat, halottaiban mégis el kellett jutnia a tetthelyre.

Mint a gyilkosnak, akinek kezéhez vér és halálhőrgésnek szennyje tapad...

— fz —

— **Időjárás.** A budapesti meteorológiai intézet jelentése szerint nyugatról felhősödés, esőzés és zivataros idő várható a meleg csökkenésével, elsősorban északon.

— **LEMONDOTT A BUKARESTI VASUTI MŰHELY FŐNÖKE.** Bukarestből jelentik: Cantunari mérnök, a CFR bukaresti műhelyeinek főnöke lemondott. Helyét ideiglenesen Bals mérnökkel tölthetik be.

— **Az amerikai vezérkar főnöke ismét Bukarestben van.** Budapestről jelentik: Mac Arthur, az amerikai vezérkar főnöke, Budapestre este elutazott Bukarestbe, ahol szombatig marad.

— **DR. FERENCZY GYULA SZINGAZGATÓ TÁRSULATA DICSŐSZENTMÁRTONBAN.** Dicsőszentmártonból jelentik: Marosvásárhely-Torda városi kerület szingazgatója, dr. Ferenczy Gyula, szeptember 24-én, szombaton kezdte Dicsőszentmártonban előadásait. Az új erővel felfrissített, jó nevű társulat egyelőre három hétig szándékszik Dicsőszentmártonban játszani. Első előadásuk „Völegényem a gazember” című kedves jügjátékot tüzték ki.

— **LETARTÓZTATTAK EGY SIKKASZTÓ ADÓHIVATALI TISZTVISELŐT.** A brassói ügyészség a tegnapi nap folyamán letartóztatta Dragici György adóhivatali tisztviselőt, Dragici a szentpéteri adóhivatalnál teljesített szolgálatot, amely tudvalevőleg a brassói pénzügyigazgatóság hatáskörébe tartozik. Nemrég felfedezték, hogy Dragici keze alatt egy 10 ezer lejes összeg nyctalapult eltűnt. Vallatára fogták és a tisztviselő beismerte, hogy a pénzt elikkasztotta. Most azirányba folyik tovább a vizsgálát, hogy ezen a 10 ezer lejes összegön kívül tulajdonított-e el más hivatalos pénzt is Dragici.

Korai öröm — nincs nyugdíjfizetés

Nem írta alá a pénzügyminiszter a dekrétumot

Bukarest, szeptember 21

Tegnap azt az örömdetes hírt hoztuk, hogy a szeptemberi tisztviselői fizetések és nyugdíjak kiutalását 1—2 napon belül megkezdik. Az öröm azonban korai

volt, mert újabb jelentés szerint a pénzügyminiszter „ismeretlen okokból” nem írta alá a dekrétumot, amelynek alapján a fizetéseket meg lehet kezdeni. Semmi hír arról, hogy a kiutalásokat mennyi időre halasztották el.

— **Makkai Sándor dr. püspök második előadása.** Makkai Sándor dr. református püspök tegnap este tartotta meg a brassói belvárosi református templomban második előadását az egyházzal kapcsolatos szociális kérdésekről. Ezen az előadáson is megtöltötte a közönség a hatalmas templomot és nagy érdeklődéssel hallgatta a nívós és tanulságos előadást. Makkai püspök ma délelőtt folytatta a református iskolák látogatását, majd a déli gyorsal hazautazott Kolozsvárra.

— **ELMARAD A DÉVAI ÁLLATKIALLITÁS.** Déváról jelentik: A dévai Ipar és Kereskedelmi Kamara által október hó első napjaiban megtartani szándékolt országos kiállítás, a nehéz pénzügyi helyzetre való tekintettel elmarad. Ugyancsak elmarad a szarvasmarha kiállítás is, a megyében uralkodó járványra való tekintettel.

— **VÁSÁRZÁRLAT KISKÜLLÖMEGYÉBEN.** Dicsőszentmártonból jelentik: Az alig egy hónappal ezelőtt feloldott kisküüllömegei szarvasmarhazárlat a Dicsőszentmárton és Balázstulva közötti falvakban újból fellépett száji- és körmifájás miatt Deniflé főállatorvos újból kiterjesztette az egész megyére.

— **INDIA FIA.** (Sajtóbemutató a Forum-mozgóban). Rendkívüli érdekessége a Forum-mozgó szezonnyitó slágerének, hogy ez **Ramon Novarro** első németül beszélt filmje. És hogy Ramon Novarro a Forum-mozgó „India fia” című filmjével vonul be Brassóba. A **Metro Goldwyn Mayer**-stúdiójának keleti filmje megrázó, példátlanul lenyűgöző, valóságos filmcsoda és az amerikai szokásoktól eltérően nem végződik happy-and-el. Hamid ötvöst és aranyművest Bombay közelében meggyilkolják és fia Karim (Ramon Novarro) csak véletlen szerencsével menekül meg a rablók karmai közül. Mindössze apjától maradt nyakéke marad meg, amely miatt lopás gyanújával börtönbe kerül. Kiszabadulása után érdekesítő életsors árán gazdaggá lesz és szerelmes. A keleti misztikumok erői azonban nem engedik, hogy boldoggá legyen. És megbékítő, boldog szerelem helyett a sivatag pusztáin keres feledést Karim, Kelet szimbólikus férfi-bárványa. A film premier-bemutatója holnap, csütörtökön lesz. A Forum-mozgó ezzel a filmmel megkezdte az ugynevezett „nagy slágerek” vetítését, amelyet Brassó közönsége oly régen várt.

— **FELMENTETTEK ARADON EGY GÁZOLÓ SOFFÓRT.** Aradról jelentik: Ez év tavaszán történt, hogy Aradon Bali István soffőr autójával elgázolta Nyekhegyi Lothár volt magyar kuriai bírót. A bírő néhány napi szenvedés után az egyik kórházban meghalt. A gázoló soffórt annak idején letartóztatták, majd szabadlábra helyezték. Ma tárgyalta az aradi törvényszék ezt az ügyet és meglepő ítéletet hozott. Ugy a vádlott soffőr, mint a tanuk vallomása és az orvosi vélemények alapján, a törvényszék felmentette a vád alól Bali Istvánt, azzal az indoklással, hogy a gázolástól kapott sérülések nem voltak haláltozók és Nyekhegyi Lothár halála előrehaladott korának és legyengült szervezetének tud-

ható be. Az ítélet általános meglepetést keltett.

— **A lopott pénzből vendégelte meg barátját.** Dicsőszentmártonból jelentik: Balog János meszarossegéd tegnap barátjával, Ülkei György bádogosmesterrel mulatott, aki mostanában Szőkefalván dolgozik. Ülkei másnap visszament dolgozni a szomszédos Szőkefalvára, ahol megdöbbenve vette észre, hogy az udvaron levő bódéját feltörték és nyolc tábla bádoglemezét ellopták. A nyomozás megállapította, hogy a lopást ivópajtása, Balog János követte el, aki a lopott holmit eladta Benykovszky Gábor bádogossegédnek. Balog megszökött a rendőrség elől s most körözik.

— **A NEMET ATLÉTIKA KETTŐS GYŐZELME.** Düsseldorfban tízezer ember előtt mérték össze erejüket a német és francia atléták, a verseny a németek 87:64 arányú győzelmével végződött. Kimagasló eredmények: 100 m. Jonath 10.8 mp. 200 m. Borchmeier 22 mp. 400 m. Voight 48.2 mp. 800 m. Keller 1:54.8 mp. 5000 m. Syring 15:09.2 mp. 110 gát Beschetschnik 15.3 mp. Távugrás Paul 722 cm. Rudugrás Müller 390 cm. Súly: Siewert 14.91 m. Diszkosz: Winter 48.51 m. Gerely: Gerdes 60.70 m. 4x100 m. Németország 42 mp. Weimarban a második garnitúra Svájcot győzte le 91:45 pontarányban. Itt sulyban Hirschfeld 15.44 m., gerelyben Weimann 64.48 m.-t ért el.

— **Telefonközpont az óceánjáró gőzcsőkn.** Berlinből jelentik: A vonattelefonok mintájára most a Bremen és Európa nevű óceánjáró hajókon is hatalmas telefonközpontot szerelnek fel, úgy, hogy a jövőben ezekről a hajókról bármelyik európai vagy amerikai telefonszámot fel lehet hívni és a szárazföldről is telefonálni lehet a két említett hajó utasainak.

— **Három embert ölt meg a kitűdülő gáz.** Budapestről jelentik: A Kőbányáuton levő Imperial vegyvízvár egyik kazánjánál fűtési zavarok álltak be. Az ott dolgozó munkás egyszere segítségért kiáltott. Két társa futott oda, akik azonban szintén elszédültek és eszméletlenül rogytak össze. A kazánból kitűdülő gázok mindhárom munkást megölték.

— **A Brassói Izr. Hitközség** (Arvaház-utca 31) értesíti tagjait, hogy a templomi ülések érbeadása f. hó 22-én, csütörtökön reggel megkezdődik. A régi tulajdonosok jogait 25-éig, vasárnap délutánig fenntartjuk. Kérjük hátrálékos tagjainkat tartozásaiknak rendezésére.

— **Mit írnak az ujságok a Lehár F.** „Volt egyszer egy Keringő” című filmoperetről. Der Abend, Berlin: Igen csinos és mulatságos, sok tapssal fogadott hangos-film operett. Fülbemászó, édes bécsiessen keringő, fényesen hangszertelt operett-zene. Sok ötletes, humoros, pompás részletekkel. — Berliner Herold: Egy fényes siker. Egészen kiváló tréfa és bohózi ideák, úgy, hogy a sok kacagástól kiüfűl a szusz. A spontán tetszésnyilvánítások legjobban igazolják a közönség meglepedését.

— **ORVOSI HIR.** Med. Univ. dr. Herskovits Erzi rendelőjét Str. Bratianu (Kórház-utca) 2. sz. alá helyezte. Rcncl 10—1, 3—6. Quarz, Diathermia, Kozmetikai kezelések.

UJITSA MEG

lejárt előfizetését, hogy a lapot zavartalanul és iennakadás nélkül küldhessük.

A **Brassói Lapok**

előfizetési ára egy hónapra 60 lej.

— **Csaknem 53 méteres diszkoszdobást ért el a svéd Gunnar Berg.** Egy svédországi versenyen Gunnar Berg, eddig eléggé ismeretlen svéd atléta 52.94 méteres dobással győzött a diszkoszversenyen. Kolosszális eredmény ez az új világrekord, mely lessup 51.73 m-es eredményét adja át a multnak. Berg az ötödik atléta, aki tudobta az 50 méteres határt. A dobás annyira jó, hogy a gyengébb képességűnek tartott Berg eredményét a világsajtó csak fenntartással fogadta el és várja a hír hivatalos megerősítését.

— **NYÁRON, KÉREM?**

Blau kétheti szabadságát egy nyári hotelben akarja eltölteni. Megnézte a szobát, tetszett neki, az ára sem volt nagy, mégis aggodalmaskodni kezdett és így szólt a hoteltulajdonoshoz:

— Nekem azt mondták, hogy ön egy antiszemita.

— Ugyan kérem, — feleli a tulajdonos — én antiszemita? Nyáron?

— **3. brassói lovastorna.** A helybeli és vidéki résztvevők tömeges benevezése a harmadik brassói lovas-tornához (köztük a korábbi tornákból ismert összes női és férfi lovasok) valamint a királyi udvar kilátásba helyezett megjelenése az ünnepélyre, a nagystilű rendezésnek egy rendkívül fényes lefolyását biztosítják. A minden várakozáson felüli számos benevezés (eddig mintegy 100 vidéki ló lett bejelentve) a nagy ugró versenyhez, arra indította a vezetőséget, hogy néhány új ugróversennyvel kibővítsa a műsort, amelyek hétfőn délután a terybe vett vágató verseny helyett lennének megtartva. Ezon versenyek, úgy mint az Ófelsége a király által eszközöklendő díjkiosztás szintén az Olympia sportpályán tartatnak. Bővebb tudósítás ezen új műsorváltozásról következik.

— **Számos női bajnál a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata végtelen nagy megkönnyebbülést szerez.** A nőorvosi klinikák bizonyítványai tanúsítják, hogy a rendkívül enyhe hatású Ferenc József vízet különösen a szülészeti osztályon a legjobb sikerrel alkalmazzák. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Nyiltér*)

ÓVÁS

Tudomásunkra jutott, hogy egy magát Grossnak nevező egyén (lakik Cluj, Calea Traian 39) lapunk megbízottjának adja ki magát és pénzeket próbál inkasszálni ezen a címen. Ezuton figyelmeztetünk mindenkit, hogy nevezettnek lapunkhoz semmi köze és így sem pénzeket, sem semmilyen megbízást nem vehet fel lapunk részére. A törvényes eljárást ellene megindítottuk.

E rovatban közöltekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

D. MOCIORNITA Mindenféle box-bőr vagy chevreau, fekete vagy szines vízhatlan talpu

CIPŐK ÁRJEGYZÉKE

GYERMEK CIPŐ:
18—22 Sz. Lei 170.
23—25 „ Lei 190.
26—28 „ Lei 210.
29—31 „ Lei 230.

női fél cipő
35—37
Lei 290

férfi fél cipő
41—46
Lei 400

férfi cipő
41—46
Lei 420

GYERMEK FÉLCIPŐ:
18—22 Sz. Lei 150.
23—25 „ Lei 170.
26—28 „ Lei 200.
29—31 „ Lei 230.

Bőráru gyárai, cipő és utazási cikkek
Bukaresi V. Str. Apele Minerale 67-75
Eladás csak a saját raktáraiban:
Bukaresten, Str. Carol 29, Griviței 196 bis, Bar. Moșilor
Vidéken: **Brassó, Craiova, C. Lung, Tecuci, Roman**

Felülmulhatatlan minőség és tartósság, elegáns és higienikus. — Óvakodjanak az utánzatoktól.

B. L. Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetem Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca

SZEPTEMBER 25

KÉPESKÁRTYA A LEVANTEI VÁSÁRRÓL...

Bari, szeptember 21.

Néhány esztendővel ezelőtt Puglia Olaszország legmegátalkodottabb vidékeként volt ismeretes, amelynek szenvedélyes véru, csak kissé lassukás gondolkodású lakossága a szomszédos albán és dalmát területekkel egyformán hatramaradt szociális, kulturális és közbiztonsági viszonyok között élt.

Nem telt bele öt-hat év és ez a Puglia a modern Itália legvirágzóbb tartományává nőtte ki magát és fővárosának, Barinak, penészes cigányputtyjaiból a faszinus ragyogó, modern világvárost varázsolta.

Szent Miklós hamvainak pihenővárosába állandóan az érdeklődők százezreit és százezreit vonzza a keleti vásár. Filmszerű hatást keltő külön városrészt épült ki a tengerparton. Tájékára a hófehérruhás parafasisakos rendőrök csak szigorú igazgatás után engedik a Fiera di Levante területére lépni az érdeklődőket. Mecsetek, kupolák, a kolosszális, ezüstösen szikrázó szökőkút, divatpajta az olasz vízerőművek kivilágított, pompázatos kis vízjátéka után a bari tartomány idegenforgalmi osztályába érünk, ahol oly hatalmas diaposzitivákban mutatják be a környék legszebb vidékeit, hogy az embernek kedve kerekedik itelepedni: valahol ezen a forrólevegőjű tajon, a festői falvakon, amelynek meredektetős kunyhói között a népek örökké a tereken ácsorognak és elkeseredetten politizálnak.

A LOVAGIASSÁG MEGÚJHODÁSA

De magán a vásáron nem a keleti pavilonokat, a szellős és izléses magyar pavilon mezőgazdasági produktumait, vagy a még nagyobb látogatottságnak örvendő magyar kézmunka-kollekciókat kutattam, hanem a végtelen eredeti olasz élet különleges megnyilvánulásait.

Egyedül Puglia tartományban egy milliárd lira folyik be évente a déli nap hevében érlelt szőlőből, borból, paradicsomból, mandulából és olajból.

De sétáljunk csak vissza a levantei vásárra, ahol nemcsak évekre szóló közszükségleti és luxuscikkeit szerezheted be, hanem *donatokat, hajókat, palotákat és gyárakat is vásárolhatsz.* A művészileg dekorált borpavilonokban, amelyek izlésségükben kétségen felül tulszárnyalnak minden eddigi kiállítást, mélabusan magukba mélyednek a szardíniai bort felszolgáló eredeti népviseletbe bujt csaposok. Komor tónusu majolika lóg a falon és száraz torokra kárhoztatott kakas vidáman hirdeti: „No, Te is akkor kapsz majd hitelt tőlem, ha megszólalok!”

Pedig semmi sem olyan jellegzetes tünete a fasiszta szellemnek, mint amit az olasz vendégszeretet varázslatos ujjaéledése terén teremtett. Szinte akkor derül csak fel igazán az olasz ember képe, a mikor adhat, elkísérhet, felelhet, kitalálhatja a gondolatodat, vagy apró kedvteléseket szuggerálhat, például hogy beülj egy ártatlan bárkába és közreműködj te is egy eredeti adriai halászatban. Az olasz boldog, ha embertársai életében észlelheti azt az aktivitást és mozgást, ami önala teljesen hiányzik.

Hallottam például két lelkes, tehetséges hölgytől, (mindkettő budapesti), akik a magyar pavillon díszítéseit végezték, hogy mily veszélyes dolog hölgynek érdeklődni Olaszországban ház, vagy utca után. Legyen az elegáns ur, vagy ágról szakadt lazzarone, akikhez a legártatlanabb kérdézősködés miatt egy idegen hölgy fordul, a nyakukba csimpaszkodik és tulzott, szinte becézésig menő lovagiasságában beinvitálja a szegény, védtelen idegen hölgyet a legelső expresszkávéházba és csak akkor adják meg a felvilágosítást, ha a gyöngébb nem képviselőivel elfogyasztottak egy pasztasutót, vagy megittak egy feketét.

RÓMA MEGLECKEZTETÉSE

Ugy történt a dolog, hogy három óra hosszat kellett a bari telefon-központban várakoznom, hogy összekötést kapjak Budapesttel.

Lementem a kapu elé az utcára és egyszerre megszólított a fasiszta milícia tagja, akinek feltűnhetett a türelmetlenségem.

A tulszaporodó birodalom

Talán még az olasz vendégszeretet egyik mellékhatásaként termett Bariban az a nappali szálloda is, amelynek mindenki érezhette már a hiányát idegen városban. Lekullogsz fáradtan a föld alá és egy krisztálytisztá, fényesen berendezett szuterén fogadóban találsz magad. Öt líráért kivásaltathatsz a fásasztó dél-olaszországi uttól bizonyára kiráncosított öltönyödet, ezenkívül langyos fürdőt, vagy tust vehetsz, kipucoltathatsz lábbelijed, küldhetsz haza egy anzikskártyát az olasz ég alól, még le is dőlhetsz és mindezek fejében nem kell külön áldozatokat hoznod azért, mert egy meggondolatlan pillantásban a világra jöttél.

Mindenfelé nagyon szép olasz nőkkel találkozni. Szívesen csevegnek az idegenel és elmulatnak az olasz tudományán, de nem szabad célzást tenni szerelemre, mert az olasz nő válasza mindig ez:

— Nem lehet... Mussolini nem engedi...
S ez az igazság, Mussolini azt akarja, hogy a régi görög szobrok szépségeire emlékeztető olasz nő minden élethivatása

— Kit vár ilyen későn?
— Budapestet várom. Telefonálnom kell a lapnak a levantei vásárról...

A derék ember sokat nem teketóriázott, hanem szép nyugodtan odament a telefonállomáshoz, felvette a kagylót és harsány hangon, egyenesen a római központ fülébe ordított:

— Halló, itt a bari milícia... Kérem, követelem, parancsolom, hogy nagy be-hozzák tüstént Budapestet, vagy megiz-lelitem a központtal, hogy mit tesz az, nem respektálni a magyar-olasz barátságot...

(Erre ugy inába szállt Róma minden bátorsága, hogy két perc múlva már beszélhettem Budapesttel..)

az legyen: maglakasztó szerelemmel illetett földi asszonnyá, anyáva lenni.

A terhesség megszakítását az olasz törvények halállal büntetik.

Következmény, hogy az utcán, tengerparton, az ódon város kapualjában, vagy akárhol, ahová csak mész, fodraszszalomban, vagy a tengeren ringó étteremben, ahol bari halászlével, akarom mondani az izletes kagylóval válthatod meg más-napi elmaradhatatlan spleendet, *minden-nővé utánad szivárog a gyermek.* Mint a vízár, úgy megy utánad, nem menekülhetsz tőle. Minden anyának 8—10—12 gyermeke van. Néhány lépésnyire a palotasorból a házak tövében látod álmódni a gondatlan porontyokat. A nő világ-ért sem vállalna munkát és különösen cselédnek nem szegődik el, hacsak nem nagyon szenge, vagy már nagyon kiérdemesült korban, amikor a család szigorú garanciát vállal aziránt, hogy a háztartásbeli alkalmazott tisztességére éjjelnappal örködni fog...

Seidner Imre

Folyik a gyergyóalfalusi bombapör tárgyalása

Terhelő tanuvallomások hangzottak el dr. Barabás ellen az Ávéd-perben

Csikszereda, szeptember 21

A gyergyóalfalusi bombapör kedd délutáni tárgyalását Popp Báldi Aurél dr. kihallgatásával kezdték meg.

Popp Báldi dr. elmondotta, hogy többször látta Pállt és Ambrust Barabás házánál éjszakánként. Ávéd dr. és Barabás tudomása szerint is ellenséges viszonyban voltak s egyszer Barabás így szólt neki:

— Tudom, hogy ti jó fiúk vagytok, de miért jártok azzal a cigánnyal? Meg kellene nyuzni!

Elnök: Látta-e Barabást Ungvárral a vizsgálóbíró folyosóján?

Popp Báldi dr.: Igen. Nem tudom, ki kezdte kettőjük közül a beszélgetést. Azt látiam, hogy Barabás dr. kezével és a szemével intett Ungvárral. Azután elvitte Ungvárit, aki később 500 lejjel a kezében jött vissza és azt mondotta, hogy Barabás meg akarta vesztegetni. Barabásnál a vizsgálólati fogságból való kiszabadulás után nagy mulatságok voltak s azokon a per mentőtanú vettek részt és hangosan kiabáltak: „Majd kimentjük Barabást a börtönből!”

Elnök: Honnan tudja, hogy Barabás kiszabadulása után híveket igyekezett szerezni magának?

Popp Báldi dr.: A csendőrmester tanúnak hívott Baric Imre kihallgatásakor. Baric azt vallotta, hogy

Barabás 10 ezer lejt ígért neki hamis tanuvallomásért. Baric ezt a vallomását azzal vonta vissza, hogy a csendőrség bántalmazták. Kiderült, hogy a visszavonó nyilatkozatot Barabás dr. erőszakolta ki Baricból.

Barabás különben öt magát is azzal fenyegette meg, hogy olyan orvost hoz a községbe, aki 20 lejért kezeli az embereket. Barabás viselkedése Ávéd dr. temetésén is feltűnő volt. Szürke térdnadrágot viselt és látszott rajta, hogy teljes közömbösséggel halad el kártársa koporsója mellett. Ambrust különben részeges és könnyelmű embernek ismerte.

Ábrahám védő indítványára Baldi Popp dr. megesketését egvelőre mellőzik.

A következő tanu Balázs István. Jelen volt a törvényszék folyosóján, amikor Barabás dr. 500 lejt adott Ungvárnak, a ki még 7500 lejt követelt. Azt sohasem

hallotta, hogy Páll Dénes Ávédot szidta volna.

Netoteanu Joan gyergyószentmiklósi rendőrfőnök a védelem tanuja. A merénylet utáni reggel érkezett Gyergyóalfaluba és délelőtt 11 órakor már le is tartóztatta a gyilkosokat. Ungvárit jellemzi ezután és azt mondja róla, hogy hivatásos hamis tanu. Páll Dénes is részeges.

Vajk Mihály gyógszerész lényegtelen vallomása után Incze Endre mondja el, hogy a gyilkosságot megelőző nap reggelén látta Barabást Pállal beszélgetni. Az ügyvéd ekkor így szólt Pállhoz:

— Dénes, most r... kell tenni!

És amikor Inczét seidezték a vizsgálóbíróhoz, Barabás odasugta, hogy semmit ne valljon.

Ambrus Lajosné, az egyik merényletnek a felesége akar vallomást tenni. El is mondja, hogy látta a dinamitot, amelyet Horváthné hozott. Ugy tudta, hogy a robbantószeret halászáshoz akarják felhasználni. Férje a választásokon barátkozott össze Barabással, aki azt ígérte, hogy megvéteti házukat a községgel 1 millió lejért. Barabás gyakran járt hozzájuk.

Elnök: Ungvárral mikor beszélt a me-

Fehér fogak

rénylet után?

Ambrusné: A merénylet utáni reggelen. Hozta Barabás dr. üzenetét, amely így hangzott: „Ha ők is tették, csak tagadjanak körömszakadtáig”. Ungvárit ki akarta dobni, de az ráförmedt: „Asszony, hallgasson, mert én mindent tudok!...” Később az urával együtt ment Ávéd dr. házához. — Férje akkor olyan volt, mint az örült. A merénylet tervéről semmit se hallott. Lőrincz Ignác és Baricz maguk keresték fel később, közölve, hogy az ügyben tudnak egyet-ást s vallomást akarnak tenni. Az ügyvédségre utasították őket. Később Baricz Ignác azt közölte, hogy a hallgatása nagy pénzt ér. De ő elküldötte Bariczt oda, ahol fizetné a vallomásért. Elmondja azt is, hogy Réti Balázs két hétig kérlete, vegye rá az urát a terhelő vallomás visszavonására s állítsa be úgy a dolgot, hogy a merényletet nem Barabás felbujtására, hanem erős felindulásában követte el. Meg is fogalmazta a vallomást, amit tanu lemasolt s az eredeti fogalmazványt megtartotta. Az most az ügyvédiénél van. Megfigyelte, hogy Réti mindig Barabástól jött és hozzá is ment. Néha még éjfélikor is.

Török és bolgár atlétikai eredmények

Az elmúlt vasnap Ankarában a török szövetség atlétikai versenyt rendezett, a melyen résztvett több bolgár atléta is. E verseny eredményeit nagy érdeklődéssel várták a román atlétikai körök, tekintettel arra, hogy a jövő hó közepén Athénben tartandó Balkán-olimpián a román atléták is találkoznak velük. A versenyek eredménye általában gyengébbek a román bajnokságon elért eredményeknél, különben is a törökök és jugoszlávok a veszélyesebb ellenfelek.

A 100 m. síkfutásban Zemin 11.2 mp idővel nyerte. A 200 méter ideje 23 mp., győzött ugyancsak Zemin 800 méteren. Zia győzött 2 perc 12.2 mp-cel. Nagyon gyenge idő. 1500-on Mehmet első 4 perc 28.6 mp idővel. Szintén gyenge idő. 5000 méteren szintén Mehmet győzött 17 perc 20.2 mp. idővel. Jó a rudigrás eredménye. Havdar 180 cm-et ugrott.

4 ezer lejt lopott a jövőmondó cigányasszony

Brassó, szeptember 21.

Mühl Anna brassói leány, aki Bittermann Berta Közép-utca 26 szám alatti lakónál volt alkalmazva, feljelentést tett Balázs Mária cigányasszony ellen, aki négyezer lej készpénzt lopott tőle. A cigányasszony jövőmondással foglalkozott, elment Mühl Annához is, akit különböző hókuszpókuszokkal megcsodított, majd kiküldte a szobából. Mire Mühl Anna visszatért, eltűnt a cigányasszony a szekrényben levő 4000 lejjel együtt. Megindult a nyomozás a tolvaj kézrekerítésére.

HA

SZÖVETRE VAN SZÜKSÉGE

ne sajnálja a fáradságot, tekintse meg kirakatainkat és raktárunkat, mert így meggyőződik arról, hogy

LEGOLCSÓBBAN VÁSÁROL A

POSTAVĀRIA POPULARĀ

CÉGNÉL, BRASSÓ, VIRÁGSOR 17 SZ. (HIRSCHER-U. SAROK)

BUTORAINK
MINŐSÉGE

ÁRAINK
OLCSÓSÁGA

szerezték meg gyártmányainknak

ORSZÁGOS HIRNEVÉT!

SZÉKELY-RÉTI

ERDÉLYRÉSZI BUTORGYÁR R. T.

MAROSVÁSÁHELY
BUKAREST
BRASSÓ

Negyhásvára rajzainkkal folklorosult

Megjelent a Műveltség Kis Könyvtára első száma Halász Pál Mi a villamosság

Ára: 20 lej

Kapható a Brassói Lapok Könyvostályában

Olcsó kotta vásárunk, szenzáció
10 darab jó kotta 15.- lej, vidékre 20.- lej.
Brassói Lapok Könyvostályája.

Akar husz évvel fiatalabb lenni?

akkor szíveleje meg azokat a tanácsokat, melyeket Dr. KÁLDOR MIKLÓS, szanat főorvos nyújt Önnek

Hogyan kerülhetjük el a korai öregedést?
c. műveben.

Az emberi szervezet. — Öröklődés. — A magyar faj öröklött tulajdonságai. — Mik a vér mirigyek. — Fáradtság, testi, szellemi kimerülés. — A szív kifradása. — Érelmeszesedés. — Vérnyomás. — A „változás” (tünetei és oka. — Mit tehetünk a fiatalság megtartása érdekében. — Táplálkozás. — A túl bőséges táplálkozás. — A rágás. — A koplalás. — Gandhi. — Mik a vitaminok. — Alkohol, kávé, tea, dohány. — Álom, levegő, nap. — Megöregedni és fiatalnak maradni. — **Ára csak Lei 102.-**
Vidékre portó 10, utánvétellel 16 lejjel több
Kapható a Brassói Lapok Könyvostályában.

Felelősszerkesztő: **Kocsis Béla.** — Szerkesztőség és kiadóhivatal Braşov (Brassó), Károlykirály-utca 56-58. szám. — Telefon: 82.

Fiókiadóhivatalok: Déva, Str. Ion Creanga 2. Telefon 17. (Balogh Géza, igazgató). — **Marosvásárhely,** Pişta Regele Ferdinand (Főter) 53. Benjámin Árpád és Bernáth Ernő. — **Temesvár,** Arad- és Krassószörényvármegyék: Némady Gábor (Temesvár, I. (Str. Lonovici) 5) Telefon: 1711.

Főmegbizott a Regát részére: Dán Mózes, Bukarest, Str. Mihai Cogălniceanu 30.
MEGBIZOTTAK: Arad: Kozma Hugó (Bulev. Regele Ferdinand, Boros Béni-tér 62). — **Bukarest:** Dán Dániel és Gerő Sándor — **Dés:** Vadász Bogdán (Str. Caragiale No. 5. — **Kolozsvár:** Dénes József (Strada N. Curcheş 3, volt Vár-utca). — **Lugos:** Tóth Gyula. — **Nagyszombat:** Szigetváry László (Strada Turnului 13). — **Nagyvárad:** Szabó László (Strada Constanţei 2) — **Udvarhelymegye és Székelyudvarhely:** Varró Elek (Orbán Balázs-utca 31. — **Szilágyosmilyó:** Hesperin Ernő. — **Torda:** Dénes József Str. Regele Ferdinand 25.
Központi szervezők pénzfelvételei jogosultsággal: Bartha Géza, Dán Mózes.
HIRDETÉSEKET felvesznek a kiadóhivatalok, a megbizottak, valamint minden bel- és külföldi hirdetőiroda. Részletes tarifákkal készséggel szolgálunk

Primăria Municipiului Braşov
No. 21622-1952

HIRDETÉMÉNY
a választójegyzékek kiegészítésére vonatkozólag.

Ezennel közzhírré tesszük, hogy a választói névjegyzékek évi kiegészítése ez évben kivételesen szeptember hó folyamán történik.

A törvény intézkedése értelmében Brassó város lakói, akik eddig a választói névjegyzékekben nem lettek felvéve, jogosultak, a névjegyzékbe való felvételüket f. é. szeptember hó folyamán kérni.

A nőknek a községi választói névjegyzékbe való felvételük céljából bebizonyítani kell, hogy a helyi közigazgatás szervezeteire vonatkozó törvény (legea pentru organizarea administratiunii locale) 373 cikkében előírt feltételek egyikeknek megfelelnek. A beiratások szeptember hó folyamán naponta délelőtt 8-12 óra között a polgármesteri hivatalban (Károly király utca 53 sz. II. emelet, 4. ajtó) történnek.

A névjegyzékek f. é. október hó 1-15-ig nyilvános betekintés végett ki lesznek függesztve, mel vidő alatt mindenki valamely beiratás, vagy be nem íratás miatt a brassói járásbírósnál (Judăcătoria Mixtă) felszólalhat.

Brassó, 1952 szeptember 19.
Comisia interimară
Presedinte... Secretar General
Dr. Voicu m. p. Dr. Popoviciu m. p.

Primăria Municipiului Braşov
No. 21329-1952
Serv. economic

ÁRLEJTÉSI HIRDETÉMÉNY

Az állatok eltemetésére szükséges gödörnek a száraz Tömös mellett ezen célra kijelölt helyen való építése céljából f. é. szeptember hó 30-án d. e. 10 órakor a városi polgármesteri hivatalnál a második nyilvános árlejtés (lepecsételt, bélyeggel ellátott ajánlatokkal) fog tartatni, a hivatalos lap 127-1951 számában közzétett általános szabályok alkalmazásával.

Az ideiglenes óvadék az ajánlott árnk 5 százaléka.

A közlebbi feltételek, a terv és költségeloirányzat a városi mérnöki hivatalban megtekinthető.

Brassó, 1952 szeptember 19.
Comisia interimară
Presedinte: Secretar General:
Dr. Găroiu m. p. Dr. Popovici m. p.

ÁRVERÉSI HIRDETÉMÉNY.

1952 október 17-én d. e. 11 órakor a prefektura 42. számú szobájában nyilvános árverés fog tartatni a következő cikkek szállítására az 1952 évre: A szolgaszemélyzet részére szükséges ruháknak való posztó és hozzávalók, valamint 2 téli köpeny, 16 téli egyenruha, 16 drb. sapka elkészítésére és 16 pár I-a box cipő.

A nyilvános számviteli szabályrendelet 88-110 szakaszai értelmében ezen árverési határnap tudomásvétel végett közzhírré tételük és felhívás az érdeklődők, hogy a kitűzött határnapon jelenjenek meg a fent megjelölt hivatalos helyiségben, ahol a szokásos 5 százalék óvadék letendő azok részéről, akik az árverésen részt akarnak venni.

Ugy a ruhák, valamint a cipők felülvizsgálatát 2 szakértő mester fogja végzezni és az elfogadás az interimár bizottság 2 tagja.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt bármelyik napon a prefektura hivatalában megtekinthetők.

Prefect: Hivatali főnök:
(olv. aláírás) (olv. aláírás)

Budapesti Könyvnap legnagyobb szenzációja
ZILAHY LAJOS:
Két fogoly
új kiadásban megjelent regénye. A 404 oldalas regény ára egész vászonkötésben
csak 90.- Lei
Kapható:
A Brassói Lapok Könyvostályában.

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6, vastag betűkből 12 lej. Vasárnap: 7.50, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Négyeszi hirdetés esetén 25%o engedmény. Állást keresőknek 25%o kedvezmény.

Vétel-eladás

Finom, meleg GYAPJUHA-RISNYÁKAT és CÉRNAHA-RISNYÁKAT kötők. Gyermekeknek, stucnik. Cim: Hátszék kőbánya-utca 59. Földszint. Olcsó árak. 1951/7

MOTOROK 100 HP Diesel, 55 és 55 HP szivógáz, 50 és 12 HP nyersolaj, 50, 25 és 20 HP petróleum motorok és egy komplett hidraulikus olajsajtó eladó. Friedrich Testvérek, Temesvár. 1951/1

Eladó, nemesített, rozsdának ellenálló buza-vetőmag, bőtermő. Tóth István, Hágig-Hidvég, Háromszék vm. Gara Fel-dioara. 1929/5

25.6 kilogrammos sineket, apró anyaggal cca 10 vagonig azonnali szállításra keresek. S. Kálmán, Timişoara. Str. Gen. Foch 1. 1952/9

Emeletes kőház belvárosban ELADÓ. Cim 19374. szám alatt a kiadóhivatalban.

EGÉSZSÉGES FAJALMA cirka 2 vagon, fáról eladó. Bujdosy, Alsócernáton, Háromszék. 1952/2

GÉPKÖZPONT, Brassó, Vár-utca 44., használt gépeket vesz és elad. 1956/8

VESEK SÜRGŐSEN keverő hengert, kaucuk preparálásához. Cim Mircea Vasiliu, Ploesti, Str. Cămpinei 96. 1954/8

Belvárosban

abszolút modern — I szoba, konyha, előszoba, fürdőszoba, uriházaspárna, vagy garconembernek butorozva kiadó. Megkereséseket „Azonnali” jellegre a brassói kiadóba kérek

Allást keres

Németül s varni tudó intelligens nő, éves bizonyítványokkal, kisebb gyermekhez, vagy házikisasszonyi állást keres. Mária Gálosy, Simeria 1952/6

Varrónő készit ruhát, felöltőt, háznál is, utolérhetetlen szabással. Zajzoni-ut 44. 1956/7

Házvezetőnői állást keres özv. Zalányi Lászlóné. Alba Julia, Banu Mihalcea Nr. 57. 1953/7

Allást nyer

Ügyes kitalálóleányt

azonnal felvesz **M. NEUMANN** utvati száll. Brassó

Vegyes

Kiadó forgalmas helyen két szobás üzlethelyiség. lakással. Türkös 86. sz. 1952/0

SOREA ELLA ritmikus torna iskoláját
e hó 15-én megnyitott

Kurzusok: asszonyok, leányok és gyermekek részére. Beiratások szeptember 12-től kezdve Brassó, Arvaház-u. 3 sz. I. em.

Könyvek

A TUNDERUJAK alladóan kapható a Brassói Lapok Könyvostályában. A legjobb magyar női kézimunka lap ára 45 lej. Vidékre portóra a pénz előleges beküldése mellett 50 lej.

IDEGESSÉG és ÖSZTÖNÉLET

Irta: Dr. FELD MANN S. ideg orvos — II. kiadás. 140 oldal. Ara 90 lej.

Kapható a Brassói Lapok Könyvostályában

CROKER REGENYEI kötetként csak 35 lej. A falu szépe, A guruló kő, Jogos büszkeség, A kevély Katalin, Lismoyle, A másik, Női diplomata, A szép Neville kisasszony, A vándor madár, Váratlanul. — BENICZKY NÉ BA JZA LENKE regényei szintén csak 35 lej kötetként. Az átültetett virág, Családi hagyomány, A házasság titka, Hercegi korona, Nyomavestett, Rang és pénz, A hegység tündéré. Kaphatók a

Petőfi összes költeményei egész vászonkötésben 65 lej, utánvétellel 85 lej. Kapható a Brassói Lapok Könyvostályában.

Dr. Dávid György Román nyelvtan és Gyakorló könyv

legalkalmasabb a román nyelvnek magánaton tanító nélkül való elsajátítására. A 200 oldalas könyv ára portómentesen ítzve 80 lej, kötve 100 lej.

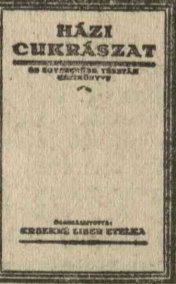
Megrendelhető a **BRASSÓI LAPOK KÖNYVOSTÁLYÁBAN**

BIRI NÉNI SZAKÁCSKÖNYVE

Legújabb bővített kiadása, több száz kitérő magyar konyhareceptet tartalmaz.

Legjobb erdélyi magyar konyha.

254 oldalas könyv ára, kötve 130 lej.

HÁZI CUKRÁSZAT

Elsőrangú tézstáskönyv, többszáz recepttel. Világos és pontos utasítást nyújt az egyszerű tőrös csuszától a legfinomabb torták, krémek és parfik készítéséhez. Összeállította **Krbekné Liber Etelka.** Egyszerű háztartás sem nélkülözheti. Ara 50 lej. Kaphatók minden könyvkereskedésben.

Brassói Lapok Könyvostályája, Brassó.

Egészséges és beteg nők részére egyaránt fontos!

MOST JELENT MEG!

NÉLKÜLÖZHETETLEN!

A női betegségekről megelőzés — védekezés

EZ A NÉLKÜLÖZHETETLEN MUNKA, KITER AZ ÖSSZES ELŐFORDULHATÓ NŐI BETEGSÉGEKRE!!

Kivonat a tartalomjegyzékből: Ált. ismeretek. — A nemi szervek fertőző betegségei. — Hólyaghurut és vizeletzavarok. — A női folyásról. — A mensruáció zavarai. — Méh és petefészkek gyulladása. — Hüvely és méhelőesésekről. — A méh hátrahajlásairól. — Nemi betegségekről. — A méhrák. — Méhdaganatok. — Az onania. — Has- és hátfájások. — A vizeketről. — Végbélcsomók. — Székrekedés. — Visszértágulások. — A gyermekáldás. — A meddségről. — Nemi megtartóztatás. — Az elhízásról. — A házasság előtti orvosi vizsgálat stb.

Irta: FÖLDES LAJOS Dr., nőorvos, a Teleia és az Orsz. Gyermekevédő Liga Szülő és Anyaotthonának v. főorvosa.

Ara 102 lej
Kapható a Brassói Lapok Könyvostályában, Brassó.